

1951

ΤΕΥΧΟΣ 6 / 2007

το φυλλαράκι

Περιβαλλοντικές ευαισθησίες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Φύση • Γνώση
• Προστασία

Αριστέιδης Αποστόλου @ Ευθυμία Ιγνάτι

Αργυρώ Σπεντζαπούλου

το φυλλαράκι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ (ΕΕΠΦ)

Νίκης 20, 105 57, Τηλ: 210-3224 944, Fax: 210-3225 285

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: hspn@hol.gr, Ιστοθέση: www.eepf.gr

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ) είναι η παλαιότερη περιβαλλοντική Μη Κυβερνητική Οργάνωση στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1951. Έχει ως αποστολή της να ενημερώνει και να ευαισθητοποιεί, τόσο τους Έλληνες, όσο και αυτούς που αγαπούν την Ελλάδα, για τη φυσική κληρονομιά της χώρας μας και να δραστηριοποιείται για την προστασία της.

Η ΕΕΠΦ συνετέλεσε στη δημιουργία των περισσότερων Εθνικών Δρυμών και πολλών άλλων προστατευόμενων φυσικών περιοχών, καθώς και στην υπογραφή από τη χώρα μας της Συνθήκης του Ramsar για την προστασία των υγροτόπων. Πρωτοστάτησε, επίσης, στις προσπάθειες προστασίας απειλούμενων ειδών, όπως η Μεσογειακή φώκια, η Αρκούδα και η Θαλάσσια χελώνα.

Για το έργο της έχει τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ίδρυμα Ford.

Δραστηριοποιείται σήμερα σε τέσσερις άξονες: περιβαλλοντική εκπαίδευση, προγράμματα προστασίας της Φύσης, παρεμβατική προστασία και γενικότερη ευαισθητοποίηση του κοινού.

Η ΕΕΠΦ διοικείται από 10μελές Διοικητικό Συμβούλιο, που εκλέγεται στην ετήσια Γενική Συνέλευση από τα μέλη της.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 3 €

Στα συμμετέχοντα σχολεία στα προγράμματα της ΕΕΠΦ, στους Υπεύθυνους Π.Ε. των Νομών, στα ΚΠΕ και τις Εθελοντικές Ομάδες, διατίθεται δωρεάν

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: ΣΤΑΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΠΑΝΙΝΗΣ ΣΤΑΝΤΑΣ

Συντακτική Επιτροπή έκδοσης:

Πρόεδρος:

Μαρία Ρουσσουστακάκη

Μέλη:

Αλίκη Βαβούρη

Αλέξια Νικηφοράκη

Διονυσία Παπαδοπούλου

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Γεωργία Φέρμελη

Κλεοπάτρα Χατζηκώστα

Γραμματέας:

Μαρία-Ιωάννα Κουτσουδάκη

Εκδότης-Υπεύθυνος ύλης:

Μαρία Ρουσσουστακάκη

Επιμέλεια:

Μαρία Ρουσσουστακάκη, Αλίκη Βαβούρη

Καλλιτεχνική Επιμέλεια:

Άννα Κατσουλάκη

Παραγωγή-Εκτύπωση

Γραφικές Τέχνες ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ Α.Ε.

Ιδιοκτήτης:

Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ)

Περιεχόμενα

■ Editorial – Η Πάρνηθα μας καίει όλους	1
■ Συμπόσιο για την εκπαίδευση, τη διαχείριση των απορριμμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος	2
■ Αισθητική αγωγή και περιβαλλοντική εκπαίδευση	3
■ Εθνικό Πάρκο στον Αμαζόνιο	7
■ Παρουσίαση του ΚΠΕ Ανωγείων	8
■ Παρουσίαση της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ν. Ρεθύμνου	10
■ Ημερίδα για το δίκτυο «Μαθαίνω για τα δάση» στην Πεντέλη	14
■ «Φύση Χωρίς Σκουπίδια» Εκδήλωση βράβευσης	16
■ Διαγωνισμός νόνινς τσάντας	19
■ «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» Στο Κέντρο Γαία του Μουσείου Γουλανδρά Φυσικής Ιστορίας	22
■ «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» Επιμορφωτικό σεμινάριο και βράβευση σχολείων	24
■ «Οικολογικά Σχολεία» Το 2ο Γυμνάσιο Κιλικίας πάει στη Γαλλία	25
■ Οι «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» συναντήθηκαν με το τοπικό δίκτυο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Εγκέλαδος»	27
■ Συμμετοχή της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης σε εκδηλώσεις για το περιβάλλον	28
■ 5 Ιουνίου 2007, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος	26
■ Τι είπαν τα παιδιά	30
■ Διαγωνισμός φωτογραφίας φύσης	32

Οι φωτιές μας καίνε όλους

Φωτιές και ζέστη σημάδεψαν το φετινό καλοκαίρι. Ζήσαμε τραγικές για τον τόπο μας στιγμές, με ζωές απάνθρωπα χαμένες, με χιλιάδες στρέμματα δασικής και καλλιεργημένης γης καμμένα, και μέσα σε αυτά κόποι, όνειρα, μέλλον, πολλών συνανθρώπων μας να έχουν γίνει στάχτη. Το περιβάλλον της χώρας μας θα υποβαθμιστεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια.

Οι σοβαρότερες φωτιές ήταν της Πελοποννήσου, της Εύβοιας, της Πάρνηθας. Το μαύρο αποτύπωμά τους θα σημαδεύει την Ελλάδα για πολλά χρόνια, ίσως για πάντα.

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, η Εταιρία που πρωτοστάτησε στη δημιουργία Εθνικών Δρυμών, και αγωνίσθηκε για περισσότερο από μισό αιώνα να διαφυλάξει το φυσικό πλούτο της χώρας μας, εκφράζει οδύνη για τις ζωές και τους κόπους που χάθηκαν, οργή για αυτούς που προκάλεσαν ή δεν απέτρεψαν την τραγωδία.

Δεν είναι εύκολο να δοθούν τεκμηριωμένες απαντήσεις στα γιατί και λύσεις στα προβλήματα που θα ακολουθήσουν. Όμως λυπάμαι για τους αρμόδιους που δεν πήραν όλα τα μέτρα που έπρεπε για να προλάβουν το κακό. Λυπάμαι για όσους άμεσα ή έμμεσα ενθάρρυναν τις φωτιές, για τους από άγνοια ή από πρόθεση, εμπρηστές.

Λυπάμαι επειδή τις πρώτες βροχές του Φθινοπώρου, θα ακολουθήσουν πλημμύρες. Χωρίς το προστατευτικό φυτικό κάλυμμα, η διάβρωση θα χαράζει αυλάκια στις επικλινείς επιφάνειες, το γόνιμο έδαφος

θα αποπληνεται και θα χάνεται. Λυπάμαι επειδή το επόμενο καλοκαίρι θα μετράμε πόσο ανέβηκε η θερμοκρασία και οι ρύποι στην ατμόσφαιρα της Ελλάδας. Πόσο θα επεκτείνεται η ερημοποίηση.

Μα πιο πολύ λυπάμαι επειδή οι δάσκαλοι στους μαθητές και στις μαθήτριές τους και οι γιαγιάδες στα εγγόνια τους, θα δείχνουν τα όμορφα δάση που χάθηκαν μέσα από φωτογραφίες και θα τους λένε το παραμύθι «ήταν μια φορά και ένα καιρό ένα όμορφο βουνό»...

Φοβάμαι πως ακόμα και κάτω από τις καλύτερες συνθήκες, θα χρειαστούν πολλά χρόνια -ακόμα και τα παιδιά μας θα έχουν σχεδόν γεράσει- για να γίνουν οι καμμένες περιοχές όπως ήταν πριν. Δυστυχώς έστω και αν σωστά και γρήγορα γίνει η αποκατάσταση των καμμένων περιοχών, αυτές ως οικοσυστήματα δεν θα είναι ποτέ ίδια. Ότι χάνεται δεν ανακτάται εύκολα στην αρχική του κατάσταση.

Μα πιο πολύ φοβάμαι στο σήμερα, για όλες τις Πρά-

σινες Γωνιές της Ελλάδας που χάνονται. Φοβάμαι τη μέρα που δε θα μιλάμε για αυτές. Επειδή θα έχουμε συνθίσει την απώλεια. Επειδή θα έχουμε συνθίσει την υποβάθμιση του περιβάλλοντός μας. Και θα αδιαφορούμε.

Γιαυτό χρειάζεται εγρήγορση. Φύση, Γνώση, Προστασία. Προστατεύουμε όλες τις μικρές και μεγάλες πράσινες γωνιές της Ελλάδας. Προστατεύουμε για να έχουμε. Λυπούμαστε βαθιά για το καμμένο πράσινο. Εκφράζουμε τη λύπη και το σεβασμό στη μνήμη όσων χάθηκαν τόσο άδικα. Δηλώνουμε προς κάθε υπεύθυνο φορέα τη θέλησή μας να συμβάλουμε στην αποκατάσταση -στο μέγιστο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν- των καμμένων εκτάσεων.

Θα αγωνιστούμε για την αποτροπή στο μέλλον παρόμοιων τραγωδιών.

ΜΑΡΙΑ ΡΟΥΣΣΟΜΟΥΣΤΑΚΑΚΗ

Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης
Λέκτορας του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Συμπόσιο για την εκπαίδευση, τη διαχείριση των απορριμμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Φύση Χωρίς Σκουπίδια» η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης οργανώνει 2ήμερο Συμπόσιο με θέμα:

«Εκπαίδευση-Προστασία του Περιβάλλοντος – Διαχείριση Απορριμμάτων».

Στο Συμπόσιο, το οποίο πρόκειται να πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στις 14 και 15 Δεκεμβρίου 2007, θα συμμετέχουν 120-140 προσκεκλημένοι εκπρόσωποι Δήμων, επιστήμονες και ειδικοί, εκπαιδευτικοί, μαθητές και μαθήτριες.

Την πρώτη μέρα του Συμποσίου θα γίνουν εισηγήσεις ειδικών επιστημόνων και εκπροσώπων ΟΤΑ. Θα ακολουθήσει συζήτηση με ερωτήσεις πάνω στη θεματολογία των εισηγήσεων.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί και μαθητές/μαθήτριες Γ΄ Γυμνασίου και Λυκείου, θα απευθύνουν ερωτήσεις συμμετέχοντας ενεργά στη συζήτηση. Για τη δεύτερη ημέρα, έχει προγραμματιστεί επίσκεψη σε μονάδα επεξεργασίας στερεών απορριμμάτων ή/και υγρών αποβλήτων στην περιοχή της Αττικής. Εάν ο χρόνος το επιτρέψει, θα γίνει επίσκεψη και σε κάποια από τις νέες μονάδες των εταιριών ανακύκλωσης.

Χορηγός είναι η ALPHA BANK

Οι δεσμοί της Αισθητικής Αγωγής και γενικότερα της Τέχνης με την Περιβαλλοντική Αγωγή είναι στενοί. Η Αισθητική Αγωγή είναι ένα από τα μαθήματα που συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της Π.Ε αλλά και η Π.Ε δίνει γενικότερα στις τέχνες την ευκαιρία να αποκτήσουν ισότιμη σχέση με τα άλλα μαθήματα, μέσα από το διεπιστημονικό μοντέλο ανάπτυξης προγραμμάτων που εφαρμόζεται στα σχολεία.

Αισθητική αγωγή και περιβαλλοντική εκπαίδευση

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση είναι μια παιδαγωγική διαδικασία η οποία μπορεί να μετατρέψει κάθε στιγμή της ζωής των μαθημάτων μας σε ευκαιρία για μόρφωση, ενεργή συμμετοχή, φροντίδα. Τα συναισθήματα, οι σκέψεις και η δημιουργία συνεργάζονται στενά και με βοηθούς τη φαντασία, την έμπνευση, το μεράκι, συμβάλλουν στη διαμόρφωση ατόμων ικανών να εξελιχθούν σε προσωπικό και κοινωνικό πεδίο.

Το μάθημα της Αισθητικής Αγωγής έχει σκοπό να ενθαρρύνει την προσωπική ολοκλήρωση μέσω της Τέχνης με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των παιδιών για δημιουργία σε κάθε εκδήλωση του ωραίου στη ζωή και στη φύση. Επιδιώκει την ενίσχυση της ευαισθησίας του παιδιού απέναντι στα πράγματα και τις μεταβολές τους, την αξιοποίηση της πραγματικότητας έτσι που να βοηθήσει το μαθητή να αναπτύξει στενότερη και πληρέστερη επικοινωνία με το περιβάλλον.

Είναι φανερό λοιπόν πως αποτελεί ένα εξαιρετικά πρόσφορο πεδίο για την καλλιέργεια περιβαλλοντικής ευαισθησίας και φροντίδας για το περιβάλλον στην ολότητά του.

Η Π.Ε. υποστηρίζει την εκπαίδευση μέσα στο

Περιβάλλον (βιωματική μάθηση), για το Περιβάλλον, με διαμεσοληβητές, το νου, τις αισθήσεις και την καρδιά. Δίνει ερεθίσματα στους μαθητές να εμπνευστούν από τη φύση και να δημιουργήσουν. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές έχουν μια ακόμα δυνατότητα πρόσβασης στην Τέχνη.

Φωτογραφία Σ. Καινούργιου

Στην ιστορία της Τέχνης υπάρχουν σημαντικά αφιερώματα για τη φύση, τα λουλούδια, τα δάση, τα φυσικά φαινόμενα, πράγμα που αποδεικνύει τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη φύση και στον καλλιτέχνη. Η φύση προσφέρει στον καλλιτέχνη μόνο την πρώτη ύλη. «**Η φύση είναι ένα λεξικό, ενώ η τέχνη είναι ένα ποιητικό κείμενο**» Delacroix. Η φύση διδάσκει και εμπνέει τον καλλιτέχνη, ως ένα σημείο. Ο Πλωτίνος τονίζει πως η Τέχνη είναι κάτι πολύ περισσότερο από την απλή μίμηση της φύσης, αφού ο καλλιτέχνης δημιουργεί πλάσματα της επιθυμίας του και της φαντασίας του, που συχνά δεν αντιστοιχούν προς τις φυσικές μορφές. Και φέρνει παράδειγμα το Φειδία που σμίλησε το Δία χωρίς να τον ιδεί αλλά όπως αυτός νόμιζε πως θα ήταν ο Δίας αν κατέβαινε και φανερωνόταν στους ανθρώπους.

Μια από τις βασικές αρχές της Π.Ε. είναι να ανα-

δείξει προσωπικές δραστηριότητες και συλλογικές ιδέες που πηγάζουν από την καθημερινή ζωή των παιδιών και εκφράζονται με την παρατηρητικότητα αληθιά και τη φαντασία, ώστε με τη συλλογή πολλών ταυτόχρονα πληροφοριών για το σχήμα, τον όγκο, την υφή και το χρώμα, να αποκτήσουν τα παιδιά πληρέστερη επικοινωνία με το περιβάλλον και να εκφράζονται με πρωτότυπους τρόπους.

Καθώς η Π.Ε προάγει τις 8 νοημοσύνες του GARNER, μια από τις οποίες είναι η νατουραλιστική η οποία εξοικειώνει τους μαθητές με την παρατήρηση, που είναι μία σημαντική διαδικασία για τις καλλιτεχνικές δημιουργίες, βοηθά τους μαθητές να «βλέπουν» και να «παρατηρούν» γύρω τους με κριτικό μάτι, να αξιοποιούν τις παρατηρήσεις τους και να δημιουργούν με αφορμή αυτές. Και η παρατήρηση είναι μια σημαντική διαδικασία και για τις καλλιτεχνικές δημιουργίες. **Ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι υποστήριζε πως πρωταρχικό ρόλο για τη ζωγραφική παίζουν η παρατήρηση και η εμπειρία των αισθήσεων.**

Ένα μεγάλο μέρος της μάθησης του παιδιού επιτελείται μέσω των αισθήσεων. Η ικανότητα του παιδιού να βλέπει, να ακούει, να γεύεται, να αισθάνεται, προάγει τη γνώση του και την επαφή του με το περιβάλλον.

Η θάλασσα με τις μυθικές γοργόνες, τα λιμάνια, τα καράβια, τα δέντρα, τα δάση, η βροχή, η πόλη με τα κτίρια αληθιά και το νέφος και τα σκουπίδια της είναι θέματα που κινητοποιούν την παιδική φαντασία, εμπνέουν τα παιδιά, τα τροφοδοτούν με ιδέες, τις οποίες απεικονίζουν εικαστικά. Ο πλούτος της φαντασίας που κυριαρχεί στη παιδική ψυχή βρίσκει διέξοδο κι εφαρμογή στην ενασχόλησή του με την τέχνη.

Κι αυτή η παιδική τέχνη η τόσο αυθόρμητη, η πλούσια σε σχήματα και χρώματα, η τόσο γλαφυρή, εκφράζει έναν ολόκληρο παιδικό κόσμο, δίνει στους μεγάλους μια γενική εικόνα των συναισθημάτων αληθιά και των προβλημάτων των παιδιών, αποτελεί συχνά το κλειδί ερμηνείας όσων αυτά αισθάνονται.

Η φυσική ομορφιά μπορεί να δημιουργήσει μια αισθητική απόλαυση αληθιά η ομορφιά της τέχνης μπορεί να λιτρώσει τον ανθρώπινο ψυχισμό και να υψώσει τη συνείδηση και το φρόνιμα.

Κατά τον Adler, η χαρά που μεταδίδει η τέχνη, εξουδετερώνει το ψυχικό πόνο. Και το παιδί μέσα από τις εικόνες εκφράζει τα συναισθήματά του απέναντι στο περιβάλλον, δίνει διέξοδο στο ψυχισμό του, διευρύνει τις γνώσεις του, ολοκληρώνει την επαφή του με τον κόσμο.

Φωτογραφία Σοφία Καινούργιου

Για ένα παιδί, η περιπέτεια ενός περίπατου στη φύση, η ανακάλυψη όλων των ειδών και ποιοτήτων ομορφιάς της, οι γραμμές και τα σχήματα, τα χρώματα και οι υφές, θα είναι και το πρώτο βήμα προς την Τέχνη. Η Χαρίκλεια Μυταρά, υπεύθυνη του Εργαστηρίου Τέχνης Χαλκίδας λέει χαρακτηριστικά: «Έχετε δει μικρά παιδιά να ζωγραφίζουν τη φύση καθισμένα στο πολύτιμο λουλουδιαστό χαλί της; Εκείνες οι στιγμές είναι συγκλονιστικές για όλους, δάσκαλους και μαθητές».

Τα παιδιά, στις μελέτες πεδίου, θα μαγνητοφωνήσουν ήχους, θα ζωγραφίσουν φυτά και ζώα, θα αγγίξουν κορμούς, θα μυρίσουν λουλούδια, θα γευτούν καρπούς. Η ψυχή, το συναίσθημα, η ποιότητα θα αναδυθούν και θα μορφοποιήσουν τις εκφραστικές ικανότητές τους

Επιστροφή στο σχολείο. Κατασκευές και ζωγραφίες με θησαυρούς που αυτά τα ίδια θα έχουν ανακαλύψει. Φύλλα και κλαδιά, βότσαλα και κοχύλια, θεατρικό παιχνίδι, μουσική και κίνηση, τραγούδια, αφίσες, εκθέσεις θα είναι τα ονειρικά απο-

τελέσματα της βιωματικής τους σχέσης με τη φύση. Οι αισθήσεις θα λειτουργήσουν και νέα υποδείγματα ηθικο-αισθητικής έμπνευσης θα επινοηθούν με τη συμμετοχή του δασκάλου.

Στόχος του δασκάλου πρέπει να είναι η παροχή πληροφοριών και ερεθισμάτων πάνω στο περιβάλλον και στην εικαστική γλώσσα, η καλλιέργεια της παρατήρησης, η ανάπτυξη της κριτικής και αισθητικής αξιολόγησης καθώς και η παρότρυνση των παιδιών για τη δημιουργία εικόνων που θα απορρέουν από την επεξεργασία των ερεθισμάτων και των πληροφοριών τις οποίες προσλαμβάνουν με την επαφή και τον προβληματισμό τους με τη φύση.

Έτσι τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, να καλλιτεργήσουν τη σκέψη, τη δημιουργική φαντασία και να αναβαθμίσουν την αισθητική τους.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία βασίζεται στην αρχή της ερευνητικής-δημιουργικής μάθησης και στην ελεύθερη έκφραση της προσωπικότητας του μαθητή. Ο δάσκαλος δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα, δεν επεμβαίνει στο παιδικό έργο άμεσα ή έμμεσα, δεν πιέζει ούτε επιβάλλει ομοίομορφο τρόπο ανάπτυξης

του θέματος. Από την άλλη πλευρά όμως βρίσκεται πάντα δίπλα στο παιδί για να βοηθήσει σε θέματα υλικών και τεχνικών. Δίνει ερεθίσματα για προβληματισμό, προτείνει, ενθαρρύνει, δραστηριοποιεί, ενθουσιάζει και τέλος συνοψίζει. (Εικαστική Αγωγή, βιβλίο για το δάσκαλο ΟΕΔΒ-ΑΘΗΝΑ)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες που προτείνονται είναι μερικές ιδέες που μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα προγράμματα και ανεξάρτητα από το θέμα. Μπορούν ακόμη να εφαρμοστούν σε όλες τις βαθμίδες, και στην Προσχολική Αγωγή και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς επίσης σε όλες τις τάξεις ανεξάρτητα από την ηλικία των παιδιών.

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑΝ ΠΙΝΑΚΑ

Το να κοιτάς τα έργα τέχνης δεν είναι πάντα εύκολο. Κάποιοι αισθάνονται ότι δε έχουν την απαραίτητη γνώση ή τα κατάλληλα προσόντα για να κατανοήσουν αυτό που βλέπουν. Άλλοι πιστεύουν ότι το να δημιουργεί κανείς και να βλέπει την τέχνη είναι κάτι φυσικό για όλους. Ο καθένας ανταποκρίνεται με το δικό του τρόπο στην τέχνη. Γι' αυτό η τέχνη είναι τόσο σημαντική. Επιτρέπει

σε όλους να έχουν λόγο και να βρίσκουν το δικό τους τρόπο να πουν κάτι για τον εαυτό τους, για τους ανθρώπους με τους οποίους ζουν και για τον κόσμο γύρω τους.

Ο κάθε άνθρωπος ανταποκρίνεται διαφορετικά στα έργα τέχνης και η κάθε αντίδραση διαμορφώνεται ανάλογα με την προσωπική του εμπειρία. Αυτό κάνει τη θεώρηση της τέχνης το ίδιο πλούσια με τη δημιουργία της. Όλοι προσθέτουμε τους δικούς μας ιδιαίτερους τρόπους θεώρησης και κατανόησης του τι έχει να μας αποκαλύψει ο καλλιτέχνης. Έτσι, αυτό που ο καθένας από εμάς αντιλαμβάνεται σε ένα έργο τέχνης είναι:

- Ο εαυτός μας
- Ο κόσμος μας
- Η εμπειρία μας

Κάθε έργο τέχνης μας λέει κάτι μέσα από την ιστορία του, το περιεχόμενό του, τον τίτλο του ή την κατηγορία στην οποία ανήκει.

Με προβολή σλάιντς παρουσιάζουμε πίνακες ζωγραφικής που έχουν θέματα μέσα από το φυσικό περιβάλλον και σχετικά με το θέμα του προγράμματος που εκπονούμε π.χ. δάσος, δέντρα, νερό, θαλασσογραφίες, ποτάμια... Η προβολή μπορεί να συνοδεύεται από μουσική υπόκρουση σε αργό ρυθμό. Ο δάσκαλος με κατάλληλες ερωτήσεις

Φωτογραφία Σοφία Καινούργιου

βοηθά τα παιδιά να παρατηρήσουν σε κάθε έργο ξεχωριστά στοιχεία όπως:

- Ποια χρώματα χρησιμοποίησε ο καλλιτέχνης;
- Ποιο χρώμα είναι πιο έντονο;
- Τι σχήματα και μορφές χρησιμοποίησε ο καλλιτέχνης;
- Ποιό από τα έργα έχει τα χρώματα που σου αρέσουν και γιατί σου αρέσουν αυτά τα χρώματα;
- Από πού και τι νομίζετε πως εμπνεύστηκε ο καλλιτέχνης τον πίνακα;
- Τι συναισθήματα σου δημιουργεί ο πίνακας;
- Τι είναι αυτό που σου κάνει εντύπωση; Τι συνέβαινε στον κόσμο εκείνο τον καιρό: πόλεμοι, συγκρούσεις, αλληλαγές σε θρησκευτική και πολιτική ηγεσία, σημαντικές επιστημονικές ανακαλύψεις;
- Πότε και πού (περιοχή) δημιουργήθηκε;

ΔΙΝΟΥΜΕ ΔΙΚΟΥΣ ΜΑΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ

Δίνουμε στις ομάδες έγχρωμες φωτοτυπίες έργων και καλούμε τα παιδιά να δώσουν έναν δικό τους

τίτλο ή να μαντέψουν τον τίτλο που έχει δώσει ο ζωγράφος.

ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΕΝΑΝ ΠΙΝΑΚΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να μιλήσουν για τα πρόσωπα του πίνακα, τη σχέση τους με το περιβάλλον, να περιγράψουν ένα φανταστικό ταξίδι, μια περιπέτεια, ένα παραμύθι.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΕΝΑ ΖΩΓΡΑΦΟ

Κανονίζουμε μια επίσκεψη στο εργαστήριο ενός καλλιτέχνη ή σε μια γκαλερί ή στην τοπική πινακοθήκη. Οι μαθητές προετοιμάζονται φτιάχνοντας ένα ερωτηματολόγιο. Μαθαίνουν για τη ζωή και το έργο του καλλιτέχνη. Όταν επιστρέψουν στην τάξη επεξεργάζονται τη συνάντηση. Συζητούν και καταγράφουν ό,τι τους έκανε εντύπωση, τα συναισθήματά τους...

ΔΙΑΛΕΓΩ ΕΝΑ ΖΩΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΩ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Οι μαθητές μπορούν να αναλάβουν σε ομάδες να παρουσιάσουν σύντομα τη ζωή και το έργο μεγάλων ζωγράφων, αφού τους δώσουμε έναν κατάλογο με σημαντικούς ζωγράφους.

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Με αφορμή έναν πίνακα προσθέτοντας κι άλλα πρόσωπα, γεγονότα και ανατροπές δραματοποιούν τον πίνακα.

ΤΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΕΝΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Δίνονται λέξεις που αναφέρονται στο χώρο, στη δουλειά, στην προσωπικότητα και το έργο του ζωγράφου, στα σύνεργα της δουλειάς, στα προσωπικά αντικείμενα. Καλούμε τα παιδιά να κυκλώσουν ένα-ένα όλα τα πράγματα που σχετίζονται με το ζωγράφο π.χ.

Φωτιστικά, πορτραίτα, τηλεόραση, μελανοδοχείο, σακάκι, κασετίνα χρωμάτων, γυάλινες παλέτες, καθρέπτης, φωτογραφίες, καθαλέτο, σχέδιο, βιβλία, δισκέτες, κεραμικά, πάγκος εργασίας, ποδιά, κεριά, αφίσες, μπερέ, πίνακες ζωγραφικής, μπλοκ με σκίτσα, φωτογραφική μηχανή, γεωμετρικά όργανα, παραβάν, βαζάκια με χρώματα, μάσκα, εκμαγεία, γυαλιά, ζώνη, πένα, μελάνια, πανιά, εικονογραφημένα περιοδικά, ραδιόφωνο, πινέλα, χαρτιά, μουσαμάδες, καθαλέτο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιάσων Ευαγγέλου, Αισθητική και Τέχνη, Σαββάλας, Αθήνα 1997
Ιάσων Ευαγγέλου, Γνωμολογικό Λεξικό, Εκδ. Βερέττας, Αθήνα 2003

Ηθία Βιγγόπουλου, Η τέχνη στο νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό, Εκδ. Μπουζάκης 1983

Τάσος, Η ζωγραφική στα σχολεία, Εκδ. Βιβλία για όλους, Αθήνα 1983

Πάουλ Κλέε, Εικαστική σκέψη, Μέλισσα, Αθήνα 1989

Παράθυρο στην Εκπαίδευση του παιδιού, περιοδικό τεύχος 33

Το φυλλάρι, Εταιρία Προστασίας της Φύσης, τεύχος 2

Έφη Μάνου, Περιβαλλοντικό πρόβλημα και Εικαστικές Τέχνες ΥΠΕΠΘ-ΟΕΔΒ, Εικαστική Αγωγή, Αθήνα-1992

Θεραπεύοντας παιδιά μέσα από την Τέχνη, Judith Aron Rubin, Ελληνικά γράμματα

Το χρονικό της Τέχνης, Ε. Η.Gombrich, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης

Επτά μέρες Καθημερινής, Παιδική Ζωγραφική

Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων, ειδικό αφιέρωμα στην Ευέλικτη Ζώνη, Αθήνα 2002

Οδηγός για την εφαρμογή της Ευέλικτης Ζώνης, βιβλίο για το δάσκαλο, Αθήνα 2001

Διαθεματικό υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη Κοινοτόμων Δράσεων, ΥΠΕΠΘ-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2001

Χρυσοφίδης Κ. Βιωματική επικοινωνιακή διδασκαλία, Εισαγωγή της μεθόδου project στο σχολείο, Gutenberg, Αθήνα 2000

Γεωργίου Α. Τσαλίκη Ε., Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Gutenberg, Αθήνα 1998

Φλογαίτη Ε. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Ελληνικά γράμματα, Αθήνα 1998

Άλκις, Το αυτοσχέδιο θέατρο στο σχολείο, Αθήνα 1998

Άλκις, Η δραματική τέχνη στην Εκπαίδευση, Ελληνικά γράμματα 2000

ΣΟΦΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ

Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Β' Δ/νων Αθηνών

Εθνικό Πάρκο στον Αμαζόνιο

Η κυβέρνηση της Βραζιλίας ανακοίνωσε την επέκταση του Εθνικού Πάρκου του Αμαζονίου και τη δημιουργία επτά ακόμα προστατευόμενων περιοχών στα ομβρόφιλα τροπικά δάση, με συνολική επιφάνεια 64.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων - περίπου όσο το Βέλγιο ή η μισή Ελλάδα. Το σχετικό διάταγμα υπεγράφη από τον πρόεδρο Λούιλα ντα Σίλβα, ενώπιον εκπροσώπων περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Από τη νέα αυτή προστατευόμενη έκταση, τα 14.973 τετραγωνικά χιλιόμετρα θα παραμείνουν εκτός οποιουδήποτε προγράμματος ανάπτυξης, ενώ στο υπόλοιπο θα επιτρέπεται μόνον η ελεγχόμενη και επιλεκτική υλοτομία, καθώς και γενικότερη ήπια ανάπτυξη υπό αυστηρούς κανονισμούς.

Η προστασία των δημοσίων γαιών όμως δεν αρκεί για την προστασία του βραζιλιάνικου τμήματος της Αμαζονίας από την αποψίλωση, με δεδομένη την επέκταση της κτηνοτροφίας και της παραγωγής σόγιας στην περιοχή. Όπως προειδοποίησαν βραζιλιάνοι επιστήμονες σε άρθρο τους στο βρετανικό περιοδικό Nature, «το 40% των Αμαζονιακών δασών θα έχει εξαφανισθεί μέχρι το 2050, εάν δεν ληφθούν μέτρα που να εμποδίσουν την καταστροφή όχι μόνον των δημοσίων, αλλά και των ιδιωτικών δασικών εκτάσεων».

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της έρευνας αυτής, Δρ. Μηριτάηνο Σιλβέιρα Σοάρες του Πανεπιστημίου του Μίνας Γκεράις, εάν η αποψίλωση των δασών συνεχισθεί ανεξέλεγκτα, έξι από τις κυριότερες υδρογραφικές λεκάνες της Αμαζονίας θα χάσουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα της δασικής τους κάλυψης. Επίσης, το ένα τέταρτο των 383 ειδών θηλαστικών που κατοικούν στην περιοχή θα χάσει το 40% του φυσικού του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα των αποτελεσμάτων της έρευνας αυτής.

Εκτός από τη δημιουργία προστατευόμενων Εθνικών Πάρκων, η ομάδα μελέτης υποστηρίζει ότι οι αγρότες θα πρέπει να διαχειρισθούν τις καλλιέργειές τους σεβόμενοι τις πρακτικές της αειφόρου ανάπτυξης, ακόμα και υπό την απειλή οικονομικών κυρώσεων.

MARTINOS ΓΚΑΙΤΛΙΧ

Παρουσίαση του ΚΠΕ Ανωγείων

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ανωγείων είναι ένα από τα τέσσερα Κ.Π.Ε. που λειτουργούν στην Κρήτη (ΚΠΕ Βάμου στα Χανιά, ΚΠΕ Αρχανών στο Ηράκλειο, ΚΠΕ Νεάπολης στο Λασιθί, ΚΠΕ Ανωγείων στο Ρέθυμνο). Διανύει το δεύτερο έτος της λειτουργίας του. Στεγάζεται στο χώρο της Μαθητικής Εστίας, την οποία το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας έχει παραχωρήσει στο Υπουργείο Παιδείας. Η Παιδαγωγική Ομάδα του Κέντρου αποτελείται σήμερα από τρεις εκπαιδευτικούς. Η περιοχή εμβέλειας του Κέντρου είναι οι νομοί της Κρήτης και οι νομοί: Βοιωτίας, Εύβοιας και Γ' Αθηνών. Οι μαθητές μπορούν να διαμείνουν και να σιτιστούν στις εγκαταστάσεις της Εστίας.

ΣΤΟΧΟΙ - ΣΚΟΠΟΙ

Το κύριο έργο του Κ.Π.Ε είναι η εκπαίδευση, η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών για τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας μέσα από τα περιβαλλοντικά προγράμματα, η δημιουργία δικτύων με στόχο τη διασύνδεση σχολείων μέσα από μια ενιαία θεματική και μεθοδολογική προσέγγιση, η οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνα-

Φωτογραφία ΚΠΕ Ανωγείων

νήσεων για τους εκπαιδευτικούς σε θέματα περιβάλλοντος, η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας σε θέματα περιβάλλοντος και η συνεργασία με τοπικούς φορείς, επιστημονικά ιδρύματα, κυβερνητικές και μη οργανώσεις.

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ανωγείων βρίσκεται σε μια ορεινή κωμόπολη του Νομού Ρεθύμνης, τ' Ανώγεια, σκαρφαλωμένα, κυριολεκτικά, στις βόρειες πλαγιές του Ψηλορείτη (16η). Ο ορεινός όγκος

του Ψηλορείτη έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000, έχει χαρακτηριστεί ως Φυσικό Πάρκο και ανήκει στο Δίκτυο Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων, εξαιτίας της βιοποικιλότητας των ειδών που ενδημούν στην περιοχή και των ιδιαίτερων μορφολογικών και γεωλογικών σχηματισμών, που αποτελούν βασική αιτία για τον ενδημισμό και τη μοναδικότητα της χλωρίδας και πανίδας. Οι γεώτοποι του Ψηλορείτη περιλαμβάνουν όλα σχεδόν τα είδη των γεωλογικών δομών: σπήλαια, φαράγγ-

για, οροπέδια, πολύχρωμα πετρώματα, πτυχές, απολιθώματα, πηγές, στα οποία μπόρεσαν να βρουν καταφύγιο και να εξελιχθούν σπάνιες μορφές ζωής.

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα προτεινόμενα προγράμματα Π.Ε. του Κ.Π.Ε. Ανωγείων για τα επόμενα χρόνια περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν στην ευαισθητοποίηση για τη διαχείριση των φυσικών πόρων, την προστασία των γεωλογικών μνημείων της περιοχής (πετρώματα, σπήλαια, Μιτάτα), την προστασία και διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας του Ψηλορείτη (ενδημικά είδη-βιοποικιλότητα), με στόχο την αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με τη φύση.

Φωτογραφίες ΚΠΕ Ανωγείων

Συγκεκριμένα το Κ.Π.Ε. Ανωγείων έχει εκπονήσει το μονοήμερο και διήμερο πρόγραμμα:

«ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ, ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΥΑΚΙΝΘΟΥ»

Το πρόγραμμα αυτό αφορά στα Μιτάτα, τους λιθόκτιστους οικισμούς του βουνού και απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας από 9-18 χρονών. Κριτήριο επιλογής του προγράμματος στάθηκε ότι τα Μιτάτα, τα θολωτά αυτά λίθινα κτίσματα του βουνού, αποτελούν αρμονική προέκταση του γεωλογικού τοπίου και μοναδική οικολογική διαχείριση των δομικών υλικών της περιοχής, σε συνδυασμό με τη χρηστική τους λειτουργία ως παραδοσιακές κατοικίες των βοσκών.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τη φύση των δομικών υλικών της περιοχής και τον τρόπο χρήσης τους από τους κτηνοτρόφους, να συνειδητοποιήσουν το φυσικό συνταίριασμα των οικισμών με το φυσικό τοπίο, να κατανοήσουν την αδιάσπαστη σχέση ανθρώπου - φύσης και την αλληλεξάρτηση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

Το ΚΠΕ Ανωγείων φιλοδοξεί για τα επόμενα χρόνια να πραγματοποιήσει τα εξής προγράμματα:

- ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ
- ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
- ΤΟΠΙΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΑ

Παιδαγωγική Ομάδα ΚΠΕ Ανωγείων

Το Ρεθύμνο, μια περιοχή γεμάτη αντιθέσεις, όπου το άγριο ορεινό τοπίο εναλλάσσεται με εύφορες πεδινές εκτάσεις και οι επιβλητικές βραχώδεις ακτές με απέραντες αμμουδερές παραλίες, σε κάθε σημείο αποκαλύπτει ένα τόπο ξεχωριστής ομορφιάς. Οι ορεινοί όγκοι, τα φαράγγια, τα σπήλαια, οι ακτές, τα ενδημικά φυτά και ζώα του νομού Ρεθύμνου, καθώς και τα αποτυπώματα της δημιουργίας του ανθρώπου στο χρόνο γοητεύουν και εμπνέουν όχι μόνο τους επισκέπτες – περιηγητές, αλλά και τους κατοίκους.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ρεθύμνου

Η έλλειψη όμως σειφορικής συνείδησης στις ανθρώπινες δραστηριότητες αποτελεί σήμερα απειλή για το περιβάλλον, αφού άστοχες παρεμβάσεις διαταράσσουν την ισορροπία και απειλούν την ποιότητα ζωής.

Το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον ως ενιαίο σύνολο, επηρεάζεται από την καθημερινή μας δράση και επηρεάζει τη ζωή μας.

Με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών στα 33 Γυμνάσια και Λύκεια του νομού μας στα πλαίσια Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης γίνεται προσπάθεια ευαισθητοποίησης των μαθητών και κατ' επέκταση της

τοπικής κοινωνίας σε θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος. Με μεράκι, φαντασία, αληθιά και γνώσεις οι μαθητές ανακαλύπτουν τη φύση, προβληματίζονται, ερευνούν, δημιουργούν, προτείνουν λύσεις και συμμετέχουν σε δράσεις για χάρη του Περιβάλλοντος. Με διασσφήνιση εννοιών και αναγνώριση αξιών στοχεύουμε στην άσκηση για λήψη αποφάσεων και καθιέρωση κώδικα περιβαλλοντικής συμπεριφοράς.

Την τρέχουσα σχολική χρονιά 2006-07 σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται – όπως φαίνεται στον ακόλουθο

πίνακα – 46 Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, στα οποία συμμετέχουν εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων και 901 μαθητές.

Τα θέματα που επέλεξαν οι περιβαλλοντικές ομάδες καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Πολλά από αυτά σχετίζονται με το θεματικό έτος «Καταναλωτισμός και Περιβάλλον» της δεκαετίας της εκπαίδευσης για την Αειφορία και το αγαπημένο μας **Εθνικό θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Φύση χωρίς Σκουπίδια»**, αρκετά με τους Φυσικούς πόρους και την Ενέργεια και άλλα με το λιμάνι και

την παλιά πόλη του Ρεθύμνου, τη θάλασσα, καθώς και με περιοχές του Νομού που έχουν ιδιαίτερο φυσικό κάλλος.

Ο τομέας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Δ/νσής μας για την υποστήριξη των προγραμμάτων αυτών συνεργάζεται με τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, το Ενεργειακό Κέντρο Κρήτης, το ECOCITY, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Περιβαλλοντικούς Συλλόγους και άλλους φορείς.

Οι περιβαλλοντικές ομάδες συμμετέχουν σε Εθνικά θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπως το «Φύση χωρίς Σκουπίδια» της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης, «Λιμάνια της Ελλάδας» του Κ.Π.Ε. Δραπετσώνας, «Θάλασσα» του Κ.Π.Ε. Αργυρούπολης, «Γεωπεριβαλλοντικά και Γεωμυθολογικά μονοπάτια (Το Περιβάλλον στο χώρο και το χρόνο)» του ΚΠΕ Στυλίδας, «Η Ενέργεια στο περιβάλλον του παιδιού» του Κ.Π.Ε. Μουζακίου, «Ήχος και Φύση» του

Κ.Π.Ε. Ποροίων, «Τουρισμός και Περιβάλλον» του Κ.Π.Ε Αρχανών, στο πρόγραμμα Οικολογική Μετακίνηση του ECOCITY καθώς και στο πρόγραμμα του Ενεργειακού Κέντρου Περιφέρειας Κρήτης.

Παράλληλα, οι περιβαλλοντικές ομάδες - στο πλαίσιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων - έχουν πραγματοποιήσει μονοήμερες και πολυήμερες εκπαιδευτικές επισκέψεις σε περιοχές με περιβαλλοντικό ενδιαφέρον και σε Κ.Π.Ε. (Ανωγείων, Βάμου, Αρχανών, Νεάπολης, Ποροίων, Κόνιτσας)

Για την επιστημονική και παιδαγωγική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών συνεργαζόμαστε με τα Κ.Π.Ε. της εμβέλειάς μας, τους συντονιστές Θεματικών Δικτύων, τους Υπεύθυνους Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε άλλες Διευθύνσεις και πραγματοποιούμε επιμορφωτικές συναντήσεις, ημερίδες και σεμινάρια.

Παρατηρώντας τα κοινά σημεία στην προτεινόμενη θεματολογία από το ΥΠΕΠΘ και τις κοινές βασικές αρχές των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων και θεωρώντας ότι τα έργα και τα προβλήματα των ανθρώπων είναι σύνθετα και χρήζουν σφαιρικής αντιμετώπισης, ο τομέας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης συνεργάζεται με τους τομείς Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων της Δ/νσής μας.

Έτσι προτρέπουμε τις σχολικές ομάδες να εξετάζουν τα θέματα με τα οποία ασχολούνται διαθεματικά,

από τη σκοπιά του Περιβάλλοντος, της Υγείας και του Πολιτισμού. Με μια τέτοιου είδους διερεύνηση πιστεύουμε ότι οι μαθητές μπορούν να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που αφορούν τους τρεις τομείς, δημιουργώντας μια άλλη οπτική, περισσότερο ολιστική, απ' αυτήν που θα διαμόρφωναν, αν είχαν προσεγγίσει το οποιοδήποτε θέμα από μια μόνο σκοπιά.

Εκείνο που μας ενδιαφέρει επίσης είναι όχι μόνο η συνεργασία ανάμεσα στα μέλη κάθε Περιβαλλοντικής ομάδας, αλλά και η συνεργασία ανάμεσα σε διάφορες ομάδες Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων του ίδιου Σχολείου. Αυτό πιστεύουμε ότι επιτυγχάνεται με τη διαθεματική προσέγγιση ενός ζητήματος μέσα στον ίδιο σχολικό χώρο, δημιουργώντας έτσι ένα ενδοσχολικό δίκτυο.

Το συγκεκριμένο μοντέλο είχε προταθεί πιλοτικά την προηγούμενη χρονιά στο νομό μας και υλοποιήθηκε με επιτυχία στο 3ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου. Ήταν μία διαθεματική εργασία με τίτλο «Λίμνη Πρέβελη - Λίμνη Πλάσστηρα» στην οποία δραστηριοποιήθηκαν και οι τρεις τομείς: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων. Φέτος έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται αρκετά διαθεματικά προγράμματα.

Τέλος, σχεδιάζουμε την από κοινού έκδοση εγχειριδίου-οδηγού Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων), στο οποίο θα παρατίθενται τα προγράμματα όλων των τομέων που υλοποιήθηκαν στο νομό μας κατά το σχολικό έτος 2006-07.

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
1	1ο Γυμνάσιο / Πλατινάκης Κων/νος	Ηλιακή ενέργεια – χρήση της για την κίνηση οχημάτων ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
2	1ο Γυμνάσιο / Καπελώνη Ελένη, Συσκάκης Γιάννης	Φυσικοί πόροι, κατανάλωση και υποβάθμιση Περιβάλλοντος. Δίκτυο: «Η Ενέργεια στο περιβάλλον του παιδιού»
3	1ο Γυμνάσιο / Σαραντινός Γιώργος	Κρήτη – Ύδρα – Σπέτσες - Πόρος: Αρχιτεκτονική των νησιών – Φυσικό Περιβάλλον. Ομοιότητες και διαφορές
4	1ο Γυμνάσιο / Σαραντινός Γιώργος	Ρέθυμνο – Ναύπλιο: Κάστρα των περιοχών
5	1ο Γυμνάσιο / Καπελώνη Ελένη Γεωργαλής Γιώργος, Μαυροτσουπάκης Γιώργος	Το νερό είναι ...παντού – το παραμύθι Δίκτυο: «Γεωπεριβαλλοντικά και Γεωμυθολογικά μονοπάτια (Το Περιβάλλον στο χώρο και το χρόνο)»
6	1ο Γυμνάσιο / Ηλιακάκη Μαρία Μαυροτσουπάκης Γιώργος	Αθλητική Ιστορία του Ρεθύμνου
7	1ο Γυμνάσιο / Δραμτινού Μαρία	Ο Δημοτικός κήπος
8	1ο Γυμνάσιο / Παπαδάκης Κων/νος	Ρέθυμνο: 1900 -1950
9	1ο Γυμνάσιο / Πουλοπούλου Βασιλική, Μανωλακάκη Αναστασία	Το 1ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου χτίζει γέφυρες ...
10	3ο Γυμνάσιο / Φραγκιαδάκη Ειρήνη, Λιανού Σοφία	Φύση χωρίς Σκουπίδια –Ανακύκλωση – Κομποστοποίηση Τα χρήσιμα άχρηστα. Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
11	3ο Γυμνάσιο / Φραγκιαδάκη Ειρήνη, Λιανού Σοφία	Φύση χωρίς Σκουπίδια – Σκουπιδοσκορηίσματα – Σκουπιδομαζέματα. Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
12	3ο Γυμνάσιο / Παπαδοπούλου Παρασκευή Μαθιουδάκη Γαρυφαλλιά	Κινητό τηλέφωνο

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
13	3ο Γυμνάσιο Παπαδοπούλου Παρασκευή	Οικολογική μετακίνηση Ecocity
14	3ο Γυμνάσιο / Ασουμανάκης Γεώργιος Παπαδόπουλος	Ανανεώσιμες πηγές Ενέργειας: Παραγωγή υδρογόνου, φωτοβολταϊκά στοιχεία, Ανεμογεννήτριες ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
15	3ο Γυμνάσιο / Λαγουδάκης Παναγιώτης Μηρούκου Δέσποινα	Φαινόμενο θερμοκηπίου, αέρια που συμβάλλουν στην αύξηση θερμοκρασίας του πλανήτη, αέρια καταστροφής του στρώματος του όζοντος ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
16	4ο Γυμνάσιο / Λαμπθάκης Μιχάλης Λαγκουβάρδου Ευαγγελία	Τα λιμάνια της Ελλάδας Δίκτυο: «Τα λιμάνια της Ελλάδας»
17	4ο Γυμνάσιο / Πιθάβα Ειρήνη Σαλβαράκη Ειρήνη	Η όψη του ιστορικού κέντρου του Ρεθύμνου χθες και σήμερα. Γυμνάσιο Περάματος
18	Γυμνάσιο Περάματος / Πανταλός Εμμανουήλ, Σεϊτάνη Ελένη	Παγκόσμιες περιβαλλοντικές καταστροφές
19	Γυμνάσιο Περάματος / Αντωνάκης Νικόλαος, Παγώνη Νίτσα	Τα πέτρινα γεφύρια της περιοχής μας
20	Γυμνάσιο Περάματος /Λαγουδάκη Μαρία Παγώνη Νίτσα, Κυριακάκη Γεωργία	Παραμύθια και παραδόσεις της περιοχής μας
21	Γυμνάσιο Περάματος Αρσενίου Παναγιώτης, Σκαμάγκα Κατερίνα	Μικροί εξερευνητές εν δράσει
22	Γυμνάσιο Περάματος / Μπόνη Σοφία Χαϊδευτού Μαρία	Ημερολόγιο – κατασκευή με ευτελή υλικά Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
23	Λ.Τ. Πανόρμου / Κασουρμά Μαρία Αθηνιανός Νίκος	Ατμόσφαιρα – Ρύπανση αέρος- Φαινόμενο Θερμοκηπίου
24	Λ.Τ. Πανόρμου / Καθαφατάκης Κώστας Αθηνιανός Νίκος	Κλιματικές Αλλαγές

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
25	Λ.Τ. Πανόρμου / Καθαφατάκης Κώστας Καουρμά Μαρία	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
26	Γυμνάσιο Αργυρούπολης Βενάκης Θωμάς, Φραγκιαδάκη Χρυσούλα	Φυτά και βότανα του τόπου μας στο Δημοτικό τραγούδι
27	Γυμνάσιο Σπηλίου Ρηγάκη Αναστασία	Τα Σκουπιδοπαράμυθια – Γνωστοί ήρωες σε νέες περιπέτειες Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
28	Γυμνάσιο Σπηλίου / Συκιώτη Φλωρέττα Δαβέλη Ουρανία	Τουριστικός οδηγός (Περιβαλλοντική περιήγηση) Δίκτυο: «Τουρισμός και Περιβάλλον»
29	Γυμνάσιο Ανωγειών / Καθαφάτης Κώστας Διαλιάνης Γιώργος	Διαχείριση Φυσικών Πόρων – Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
30	Γυμνάσιο Μελάμπων Παπανικολάου Λεμονιά- Γεωργία Σταθακόπουλος Μιχάλης	Βότανα της ευρύτερης περιοχής των Μελάμπων: έρευνα, συλλογή και καταγραφή τους
31	Γυμνάσιο Επισκοπής Λεβεντάκη Καλλιόπη Δημοσθένους Υβόνη	Ήχος και Φύση... «Της ποίησης, της ζωής, του τόπου μας...» Δίκτυο: «Ήχος και Φύση»
32	Γυμνάσιο Επισκοπής / Πετράκη Μαρία	Επαγγέλματα που χάνονται
33	Πειραματικό Γυμνάσιο / Καθούδη Ελένη Τσαβίλης Θεόδωρος Παπαδοπούλου Πολυτίμη	Με πέταλα, με χρώματα, με ρέξεις
34	Πειραματικό Γυμνάσιο / Καθούδη Ελένη, Μαυρουδή Μαρία, Ψαλιδάκης Σπύρος	Ρέθυμνο και νερό (Β΄ Μέρος)
35	Γυμνάσιο Κράνας / Ζαχάρωφ Χαρίκλεια Σφακιανάκης Εμμανουήλ	Το Περιβάλλον ως πηγή έμπνευσης
36	Γυμνάσιο Κοζαρές / Παπαδάκη Μαρία Στέφανος Δαμανάκης Ιπποκράτης Καπενεκάκης	Θάλασσα ηλιτιά Δίκτυο: «Θάλασσα»

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
37	Λύκειο Ανωγειών / Πρίμπου Δέσποινα Τρυφίδη Φωτεινή Καρνικιάκης Εμμανουήλ	Περιβαλλοντική Περιήγηση στον ορεινό Μυλοποτάμο Δίκτυο: «Τουρισμός και Περιβάλλον»
38	3ο Λύκειο / Κάτς Ευάγγελος	Ηλεκτρονικός Καταναλωτισμός και Περιβάλλον
39	Πειραματικό Λύκειο Π.Κ. Παπαδόπουλος Θεόδωρος Καφετάκης Χαράλαμπος Παπαδάκης Εμμανουήλ	Οι δυνατότητες παρέμβασης των πολιτών στην πολιτική προστασίας του Περιβάλλοντος με την προοπτική της αει- φορίας με έμφαση στην ανάγκη α) χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας και β) ευαισθητοποίησης των πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος
40	1ο ΕΠΑΛ / Προϊκάκη Δήμητρα, Σερλής Ιωάννης	Το Φυσικό μας Περιβάλλον κινδυνεύει από τα κάθε βήγας απορρίμμάτα μας . Τι μπορούμε να κάνουμε γι ' αυτό; Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
41	1ο ΕΠΑΛ Καλαμπόκης Ηλίας	Οικογενειακές βαφές και φάρμακα για την περιποίηση του τριχωτού της κεφαλής
42	1ο ΕΠΑΛ / Μιχελάκης Δημήτριος Σταγάκη Ηλέκτρα	Μια φωτογραφία χίλιες ρέξεις. Μια εικόνα – χίλια σκουπίδια Φύση και φωτογραφία Δίκτυο: «Φύση χωρίς Σκουπίδια»
43	1ο ΕΠΑΛ / Λούπη Μαρία Κατράνας Χαρίλαος	Η διαρκώς αυξανόμενη χρήση του κινητού τηλεφώνου από το σύγχρονο άνθρωπο και οι συνέπειες στην καθημερινή του ζωή
44	2ο ΕΠΑΛ / Λουλουδής Ηλίας Ζωνουδάκης Ιωάννης	Νερόμυθοι – Υδροκίνηση – Ήπιες μορφές Ενέργειας
45	2ο Λύκειο / Γιακουμάκης Παντελής Τζαγκαράκη Μαρία Μηρούζας Αναστάσιος	Ο κόσμος της μέλισσας
46	ΕΠΑΛ Γαράζου Τριανταφύλλου Θεόδωρος Αστρινάκη Γεωργία	Περιβάλλον και Ιστορία στην Επαρχία Μυλοποτάμου

Στο σεμινάριο συμμετείχαν 40 εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σ' αυτή την πολύ καλή οργανωμένη συνάντηση στο φιλόξενο χώρο του Δήμου Πεντέλης, που ευγενικά μας παραχωρήθηκε, οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το δίκτυο, να ανταλλάξουν απόψεις και να προσεγγίσουν το δάσος μέσα από τη μεθοδολογία του Περιβαλλοντικού Μονοπατιού.

Επιμορφωτικό Σεμινάριο για το δίκτυο «Μαθαίνω για τα δάση» στην Πεντέλη

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης και η Β' Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας συνδιοργάνωσαν με επιτυχία επιμορφωτικό Σεμινάριο του διεθνούς δικτύου

«Μαθαίνω για τα δάση» στο Δημαρχείο Παλαιάς Πεντέλης το Σάββατο 21 Απριλίου 2007.

Η επιλογή του τόπου διεξαγωγής του σεμιναρίου δεν έγινε τυχαία. Η Πεντέλη βουνό πλούσιο σε φυσική ομορφιά, με ξεχωριστή κληρίδα και πανίδα, με τεράστια συμβολή στην ιστορία και στον πολιτισμό, τόπος που βρήκε καταφύγιο η Χριστιανοσύνη με τα μοναστήρια, τόπος που έδωσε ζωή στους φυματικούς στη δεκαετία του 50, τόπος όπου γεννήθηκαν θρύλοι και παραδόσεις όπως ο έρωτας της Δούκισσας της Πλακεντίας

και του Λήσταρχου Νταβέλη, δοκιμάστηκε τα τελευταία χρόνια από καταστροφικές πυρκαγιές του δασικού της πλούτου αλλά και από την οικοπεδοποίηση του Πεντελικού όρους.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Διευθυντής Εκπαίδευσης της Β' Δ/σης Αθήνας κ. Δημήτρης Νάσιος ο οποίος χαιρέτισε την ημερίδα, επισημαίνοντας τους σκοπούς, τις επιδιώξεις και τα οφέλη του δικτύ-

ου για τη σχολική κοινότητα και την τοπική κοινωνία.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος Πεντέλης κ. Δημήτρης Στεργίου-Καμάλης καλωσόρισε τους εκπαιδευτικούς και μετά από μια αναδρομή στην ιστορία της Πεντέλης παρουσίασε το πρόγραμμα του ΣΠΑΠ (Σύνδεσμος Δήμων για την Προστασία και Ανάπλαση του Πεντελικού όρους) και τις δράσεις του, που περιλαμβάνουν πυροπροστασία, πυρασφάλεια, δεντροφυτεύσεις, ανάπλαση του

βουνού, ανάδειξη των μνημείων της περιοχής.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν το περιβαλλοντικό πρόγραμμα του 4ου Δημοτικού Σχολείου Κηφισιάς με θέμα «Πεντέλη» που παρουσίασε ο δάσκαλος της ΣΤ' τάξης κ. Γιάννης Παπαγεωργίου.

Η παρουσίαση του δικτύου έγινε από τις Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Β' Δ/σης Αθήνας και Μεσσηνίας κ.κ. Σοφία Καινούργιου και

Ομάδα Εργασίας Σεμιναρίου

Σταυρούλα Αλεξανδροπούλου. Το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων τράβηξε ιδιαίτερα η παρουσίαση των δύο θερινών σχολείων, που έγιναν στον Ταΰγετο.

Με τη θεωρητική προσέγγιση του Περιβαλλοντικού μονοπατιού από την κ. Γεωργία Φέρμελη, οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία στα βιωματικά εργαστήρια που ακολούθησαν, να εξοικειωθούν με δραστηριότητες που σχετίζονται με το δάσος, σχεδιάζοντας το δικό τους περι-

Στο Μέγαρο Δούκισσας Πλακεντίας

βαλθοντικό μονοπάτι στην περιοχή της Πεντέλης.

Τα εργαστήρια εξελίχθηκαν σε δύο φάσεις. Μία αρχική, κατά την οποία οι εκπαιδευτικοί συνεργάστηκαν σε μικρές ομάδες και μία τελική κατά την οποία οι εκπαιδευτικοί παρουσίασαν τις εργασίες τους στην ολομέλεια. Σχεδιάστηκαν δύο περιβαλλοντικά μονοπάτια, τα οποία ξεκίνησαν από το χώρο του Δημαρχείου και με συντονίστριες τις κ.κ. Γεωργία Φέρμελη και Σταυρούλα Αλεξανδροπούλου το πρώτο κατευθύνθηκε μέσα από ένα δομημένο περιβάλλον στο χώρο του Αστροσκοπείου και το δεύτερο μονοπάτι με συντονίστριες τις κ.κ. Σοφία Καινούργιου και Κλεοπάτρα Χατζηκώστα προς το μέγαρο της Δούκισσας της Πλακεντίας.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, οι εκπαιδευτικοί τα επεξεργάστηκαν μετά την επιστροφή τους στο Δημαρχείο, όπου έγιναν οι παρουσιάσεις των εργασιών τους.

Η ημερίδα τελείωσε με την προβολή πεντάλεπτου βίντεο από το 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο που έγινε το Νοέμβριο στο Χίλτον. Ήταν μία ημερίδα πλούσια σε εμπειρίες, ιδέες και χαρακτηρίστηκε από το πολύ καλό κλίμα συνεργασίας και συναδελφικότητας.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ
Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης της Β' Δ/σης Αθήνας.

«Φύση Χωρίς Σκουπίδια»

Εκδήλωση Βράβευσης

Στα 11 χρόνια συνεχούς λειτουργίας του Προγράμματος χιλιάδες μαθητές σε όλη την Ελλάδα έμαθαν να μειώνουν τα απορρίμματα περιορίζοντας τη χρήση υλικών, ανακυκλώνοντας ή/και επαναχρησιμοποιώντας υλικά. Έμαθαν να σέβονται το περιβάλλον και να το διατηρούν καθαρό, πολιτισμένο.

Το σχολικό έτος 2005-2006 λειτούργησαν το Πρόγραμμα με ιδιαίτερη επιτυχία 380 σχολεία σε όλη την Ελλάδα, Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια. Η Επιτροπή του Προγράμματος επέλεξε από αυτά 26, τα οποία βραβεύτηκαν από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης και το Χορηγό του Προγράμματος την ALPHA BANK.

Τα βραβευμένα σχολεία είναι:

1ο Νηπιαγωγείο Καρπενησίου Ευρυτανίας • 55ο Δημοτικό Πατρών Αχαΐας • Εθελοντική Ομάδα Αντίρροπος Δάρδιζας Αργολίδας • 14ο Νηπιαγωγείο

Όταν ξεκίνησε το 1996, το Πρόγραμμα «Φύση Χωρίς Σκουπίδια» της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ), η λέξη σκουπίδι προκαλούσε απλά δυσφορία. Πολλές φορές ακούσαμε τη φράση «με τα σκουπίδια θα ασχολούμαστε τώρα;». Σήμερα, η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων έχει γίνει πρώτη ανάγκη.

Η αίθουσα Galaxy του Athens Hilton γέμισε μαθητές

ΕΕΦΦ και ALPHA BANK καθισωρίζουν

Χαλανδρίου Αττικής • 9ο Δημοτικό Κερατσινίου Αττικής • 1ο ΤΕΕ Άργους Αργολίδας • Η εθελοντική ομάδα του Ι.Ι.Ε.Κ. Hotelia της PAP HOTELS CORP Θεσσαλονίκης • 24ο Νηπιαγωγείο Αιγάλεω Αττικής • 10ο Νηπιαγωγείο Πατρών Αχαΐας • Δημοτικό Αμυγδαλέων Γρεβενών • Δημοτικό Κάμπου Λακωνίας • Αναξαγόρειο Γυμνάσιο Ν. Λαμφάκου Εύβοιας • 2ο Γυμνάσιο Κομοτηνής Ροδόπης – Γυμνάσιο & Λύκειο Επισκοπής Ρεθύμνου • Γυμνάσιο Πλατανιάς Κιλίκης • Δημοτικό Παγώνδα Σάμου Δωδεκανήσων • 4ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου • 1ο Δημοτικό Νάξου Κυκλάδων • Δημοτικό Αργυρούπολης Ρεθύμνου • 4ο Δημοτικό Μυτιλήνης Λέσβου • Γυμνάσιο Σπηλίου Ρεθύμνου • 2ο Γυμνάσιο Κιλίκης • 29ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών Αττικής • Γυμνάσιο Κιβωτού Γρεβενών • Σχολή Χατζήβη Αττικής • 13ο Δημοτικό Κερατσινίου Αττικής • 5ο Νηπιαγωγείο Κερατσινίου Αττικής.

Βραβείο δόθηκε και σε 19 σχολεία από την Ελλάδα και την Κύπρο που είχαν επιλεγεί και παρουσιάσει τις εργασίες τους στο Μαθητικό Συνέδριο «Τα σκουπίδια αν μειώσουμε τη φύση θα γλιτώσουμε» που οργάνωσε η ΕΕΦΦ στις 25 Νοεμβρίου του 2006 στην Αθήνα.

5ο Νηπιαγωγείο Κερασινίου

Η τελετή βράβευσης έγινε στις 12 Μαΐου, στο Athens Hilton.

Παρευρέθηκαν εκπρόσωποι από το ΔΣ της ΕΕΠΦ, από την ALPHA BANK, από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τους παρισταμένους προσφώνησαν η Πρόεδρος της ΕΕΠΦ κα Μ. Ρουσσουστακάκη και η Προϊσταμένη του Τμήματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ALPHA BANK κα Ελ. Πατακάκη.

Συγχαρητήριες επιστολές για την εκδήλωση βράβευσης του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Φύση Χωρίς Σκουπίδια» έστειλαν:

κ. Γεώργιος Καλός, *Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων*

- κ. Φώτης Μελάς, *Δήμαρχος Κερασινίου*
- κ. Ευστάθιος Λουκογεωργάκης, *Δήμαρχος Λαγκαίων Ν. Ρεθύμνης*
- κ. Γεώργιος Δημόπουλος, *Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και Καθαριότητας Δήμου Αθηναίων*
- κ. Αντωνία Κανελλοπούλου, *Δημοτική Σύμβουλος Αθηναίων*

Η μέρα ήταν όμορφη. Και την ομόρφυναν ακόμα περισσότερο τα χαρούμενα πρόσωπα των μαθητών και των δασκάλων τους και η υπόσχεσή τους να συνεχίσουν να αγωνίζονται για ένα καθαρό περιβάλλον.

Μ. Ρ.

Το Μουσικό Σχολείο Καλαμάτας είπε για την Εκδήλωση

Θα θέλαμε για μία ακόμη φορά να εκφράσουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια, σε όλους τους συντελεστές, για την άψογη διοργάνωση της τελετής βράβευσης των ομάδων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα της ΕΕΠΦ «Φύση Χωρίς Σκουπίδια».

Με αφορμή την εκδήλωση αυτή μας δώσατε την ευκαιρία να ενημερωθούμε για τις δράσεις τόσων σχολείων (όλων των βαθμίδων), και εμείς οι εκπαιδευτικοί να ανταλλάξουμε ιδέες και απόψεις. Το κυριότερο όμως είναι πως με τη δική σας επιβράβευση μας δίνετε τη δύναμη και το κέφι να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε προς την ίδια κατεύθυνση, του αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Εκ μέρους και της περιβαλλοντικής ομάδας, που φυσικά ενημερώθηκε λεπτομερώς για την εκδήλωση, σας ευχαριστούμε που «καλλιεργείτε» το έδαφος για να ανθίσουν η δημιουργικότητα και η ευαισθησία παιδιών και δασκάλων.

ΕΥΗ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Μουσικό Σχολείο Καλαμάτας

Διαγωνισμός πάνινης τσάντας

Στο πλαίσιο του Δικτύου «ΦΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ» πραγματοποιήθηκε Πανελλήνιος Διαγωνισμός μεταξύ μαθητών και μαθητριών για τη δημιουργία πάνινης τσάντας που θα προταθεί να χρησιμοποιείται αντί πλαστικής, για την αγορά και τη μεταφορά πραγμάτων.

Η τσάντα έπρεπε να φτιαχτεί από μαθητές και μαθήτριες, με τη βοήθεια πιθανώς και της μαμάς.

Θα είναι μια τσάντα που θα μας συνοδεύει στο super market, στο βιβλιοπωλείο, στα καταστήματα ρουχισμού, στο σχολείο... παντού. Μια τσάντα που θα αντέχει στην πολλή χρήση για να μην την πετάξουμε γρήγορα. Μια τσάντα που θα μεταφέρει ένα μήνυμα για το περιβάλλον που θα ευαισθητοποιεί τον κόσμο και θα τον κάνει να μας μιμηθεί.

Ο διαγωνισμός έληξε στις 20 Μαΐου. Εκπαιδευτικοί και μαθητές ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό. Διακόσιες είκοσι τέσσερις (224) τσάντες-προτάσεις έφτασαν στα γραφεία της ΕΕΠΦ. Ο Διαγωνισμός προβλήθηκε στις 5 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, σε διάφορες εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχε η ΕΕΠΦ και στο Δελτίο Τύπου της ΕΕΠΦ.

Η δουλειά της Επιτροπής ήταν εξαιρετικά δύσκολη μια και οι τσάντες ήταν η μια καλύτερη από την άλλη. Υπήρχαν επίσης τσάντες που είχαν ένα πολύ καλό μήνυμα, αλλά οι διαστάσεις τους ή το υλικό τους δεν ανταποκρινόταν στα ζητούμενα του διαγωνισμού. Έτσι αποφασίστηκε να προταθεί προς κατασκευή μια

Μαρία Κομνητή

τσάντα που θα αποτελέσει ένα συνδυασμό μηνύματος, υλικού, χρώματος, διαστάσεων, σχήματος από τις δέκα τσάντες που βραβεύτηκαν.

Επειδή οι περισσότερες από τις 224 τσάντες ήταν εξαιρετικές, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να τύχουν περισσότερης προβολής. Έτσι προτάθηκε, σε συνεννόηση και με τα σχολεία που συμμετείχαν, να παρουσιαστούν όλες σε μια έκθεση, για να αποτελέσουν ένα παράδειγμα για μίμηση.

Σημείωση: Φωτογραφίες από το Διαγωνισμό Πάνινς Τσάντας κοσμούν το εξώφυλλο του περιοδικού. Επίσης, μπορείτε να τις βρείτε και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης www.eepf.gr.

Σχολεία που συμμετείχαν στο Διαγωνισμό:

• 4ο Δημοτικό Σχολείο Αγ. Παρασκευής Αττικής • ΚΔΑΠ Κοινότητας Αντικύρων Βοιωτίας • 1ο Δημοτικό Σχολείο Αρκαδοχωρίου Ηρακλείου Κρήτης • 14ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών Αττικής • 1ο Νηπιαγωγείο Παροικιάς Πάρου Κυκλάδων • Ελληνογαλλική Σχολή Ουρσουλίνων Αττικής • 21ο Δημοτικό Σχολείο Κερατσινίου Αττικής • 13ο Δημοτικό Σχολείο Κερατσινίου Αττικής • Γυμνάσιο Αμπελώνα Λάρισας • 123ο Νηπιαγωγείο Αθηνών Αττικής • Δημοτικό Σχολείο Αγ. Κωνσταντίνου Φθιώτιδας • Δημοτικό Σχολείο Ανατολής Νέας Μάκρης Αττικής • 1ο Δημοτικό Σχολείο Ποθύγυρου Χαλκιδικής • Δημοτικό Σχολείο Άργους Καλύμνου Δωδεκανήσων • 6ο Δημοτικό Σχολείο Κατερίνης Πιερίας, Νηπιαγωγείο Θολοποταμίου Ν. Ιωνίας Χίου • 15ο Δημοτικό Σχολείο Μυτιλήνης • Νηπιαγωγείο Παραλίας Πιερίας, Δημοτικό Σχολείο Βροντούς Σαλαμίνας • Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Περατάνων Λειβαθούς Κεφαλονιάς • 2ο Γυμνάσιο Καθαμάτας Μεσσηνίας

Τα παιδιά με τις δημιουργίες τους

• 1ο Νηπιαγωγείο Μεθισίων Αττικής • Σχολείο Σταυράκη Αττικής, Νηπιαγωγείο Εκάλης Αττικής • ΚΔΑΠ Μεγάλης Παναγιάς Χαλκιδικής • Σχολή Χατζήβεν Αττικής • Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη Θεσσαλονίκης • Κολλέγιο Ψυχικού Αττικής • 24ο Νηπιαγωγείο Αιγάλεω Αττικής • 129ο Πειραματικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Αθήνας «Η Αθήνα» Αττικής • Αναξαγόρειο Γυμνάσιο Ν. Λαμψάκου Εύβοιας, Γυμνάσιο Πλατύκαμπου Λάρισας • 3ο Γυμνάσιο Αιγίου Αχαΐας • 3ο Πειραματικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Λαυρίου Αττικής • 2ο Δημοτικό Σχολείο Ληξουρίου Κεφαλονιάς • Νηπιαγωγείο Έμπωνα Ρόδου • Γυμνάσιο Νεαπόλεως Βοιών Λακωνίας • 7ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας • Δημοτικό Σχολείο Κορομηλιάς Καστοριάς • 1ο ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Λάρισας • Νέα Γενιά Ζηρίδη Αττικής • 9ο Δημοτικό Σχολείο Χίου • Μουσικό Σχολείο Καθαμάτας Μεσσηνίας • 4ο Δημοτικό Σχολείο Ερμούπολης Σύρου • Δημοτικό Σχολείο Ευξεινούπολης Μαγνησίας • 24ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών Αττικής • Δημοτικό Σχολείο Γέφυρας Θεσσαλονίκης • 9ο Δημοτικό Σχολείο Νεάπολης Θεσσαλονίκης • Δημοτικό Σχολείο Αντίπαρου Κυκλάδων.

Φανή Μόκα

Τις τσάντες αξιολόγησε Επιτροπή εκπροσώπων από τις Συντονιστικές Επιτροπές όλων των Δικτύων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της ΕΕΠΦ και διάλεξε τις δέκα καλύτερες για βράβευση. Αυτές είναι:

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΜΗΝΥΜΑΤΑ
1	2ο Γυμνάσιο Καθαμάτας Μεσσηνίας	Αργυρώ Σπεντζοπούλου	«Μην πετάς.»
2	Δημοτικό Σχολείο Γέφυρας Θεσσαλονίκης	Αριστείδης Αποστόλου & Ευθυμία Ιγγνάνη	«Το πράσινο με ομορφαίνει, το πράσινο μου δίνει ζωή φροντίζω το περιβάλλον, δίνω ζωή στη γη! Η ανακύκλωση είναι στυλ.»
3	7ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας Φθιώτιδας	Αθανασία Καραγιώργου	«Περιβάλλον· βρες το κουμπί του.»
4	13ο Δημοτικό Σχολείο Κεραταίνιου Αττικής	Μαρία Κομματίδου	«Φροντίζω τη γη και το περιβάλλον»
5	6ο Δημοτικό Σχολείο Κατερίνης Πιερίας	Φανή Μόκα	«Ο πλανήτης μας φωνάζει SOS»
6	7ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας Φθιώτιδας	Αναστάσιος Δρόσος	«Περιβάλλον· ζήσε στο ρυθμό του»
7	Δημοτικό Σχολείο Αντιπάρου Κυκλάδων	Γιάννης Λεχουρίτης	«Όμορφες λύσεις για ένα καθαρό περιβάλλον.»
8	Κ.Δ.Α.Π. Μεγάλης Παναγίας Χαλκιδικής		«Αγαπή τη ζωή· φροντίζω το περιβάλλον.»
9	3ο Γυμνάσιο Αιγίου Αχαΐας	Περιβαλλοντική Ομάδα Γυμνασίου - Χορωδία	«Αγαπή τη ζωή, προστατεύω το περιβάλλον»
10	21ο Δημοτικό Σχολείο Κεραταίνιου Αττικής	Νικόλαος Καλογρηός Καζιαθές	«SOS η φύση πεθαίνει»

Τσάντες που επιλέχθηκαν για το μήνυμά τους:

1	Δημοτικό Σχολείο Αντιπάρου Κυκλάδων	Μαθητές του σχολείου	«Η τσάντα αυτή προστατεύει την υγεία σας και το περιβάλλον»
2	Νέα Γενιά Ζηρίδη Αττικής	Μαθητές του σχολείου	«Τσάντες υπάρχουν πολλές γη όμως ΜΙΑ»
3	Δημοτικό Σχολείο Γέφυρας Θεσσαλονίκης	Νίκος Αθανασίου	«Αγαπάς τη γη; Κάνε ανακύκλωση»

«Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου»

Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2007

Στο Κέντρο Γαία του Μουσείου Γουλιανδρή Φυσικής Ιστορίας

Ενα πρωινό με τσουχτερό κρύο δώδεκα μαθητές και μαθήτριες του 13ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου με τις δυο δασκάλες τους, Ζερδεβά Πελαγία και Χατζηκώστα Κληροπάτρα και αρκετές μητέρες, παρουσίασαν το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της ΕΕΠΦ «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» στους «Φίλους του Μουσείου Γουλιανδρή Φυσικής Ιστορίας».

Στην αίθουσα προβολής είκοσι παιδιά, ηλικίας νηπιαγωγείου μέχρι και 1η Γυμνασίου από διάφορες περιοχές της Αθήνας, παρακολούθησαν με μεγάλη προσήλωση προβολή φωτογραφιών. Φωτογραφίες από θουλουδία στις αυλές και στα μπαλκόνια, με παιδιά που σκάβουν για να φυτέψουν σε παρτέρια, εκεί που άλλοτε ήταν τιμεντένιοι διάδρομοι, που ερευνούν αυλές. Η κα Κληροπάτρα Χατζηκώστα, εξηγεί και στήνει κουβέντα με τους μικρούς θεατές. Για τους ενήλικες το δρώμενο είναι μια οπτική όαση, αλλιά και ευχάριστα και εθιμοδωροφόρα όσα ακούστηκαν.

«Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» αγκαλιάστηκαν από τους μαθητές του 13ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου. Η προσφορά γνώσης και εμπειρίας από τους δώδεκα μαθητές και τις δασκάλες τους στα είκοσι παιδιά είχε ξεχωριστό ενδιαφέρον.

Στην αίθουσα του εργαστηρίου σε δυο ξεχωριστά

στρογγυλά τραπέζια συνεργάστηκαν επισκέπτες και έξι εμπυχωτές - μαθητές του 13ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου.

Είκοσι παιδιά είχαν τη μοναδική ευκαιρία να πάρουν μέρος σε δύο εργαστήρια:

1. Κατασκευή φωλιών για πουλιά από χάρτινα μεγάλα κουτιά γάλακτος.

Τα παιδιά άνοιξαν μια στρογγυλή πορτούλα στη μια πλευρά του κουτιού για να μπορέσουν να μπουν μέσα τα πουλιά. Τα έβαψαν και έστρωσαν το εσωτερικό της φωλιάς με ξερά χορταράκια. Τις φωλιές πήραν μαζί τους οι φίλοι του Μουσείου, όταν αναχώρησαν ικανοποιημένοι για το σπίτι τους..

2. Ένα εκτροφείο σκουληκιών!

Τι θέμα! Θα γνωρίσουμε τους γεωσκώληκες! Έγινε παρουσίαση της φυσιολογίας του «σιχαμερού»

σκουληκιού και των σχετικών εκφράσεων: «Άντε να χαθείς σκουληκαντέρα, θα σε λιώσω σα σκουλήκι» και η σύνδεση του Προγράμματος με την Ανθρωπιστική Αγωγή και την Αγωγή Υγείας.

Με απλό και έξυπνο τρόπο έγινε η σύνδεση του άσχημου, αλλιά ωφέλιμου ζώου με τη διαφορετικότητα και το ρατσισμό.

Το θετικό στοιχείο στο δεύτερο εργαστήριο είναι το μήνυμα αλλαγής στάσης και συμπεριφοράς απέναντι στον περιφρονημένο ζωντανό οργανισμό. Ίσως στο βάθος του μυαλού μας να έχει καταγραφεί το μήνυμα ότι η ομορφιά, η σοφία, η χρησιμότητα δεν κρύβονται μόνο στο ωραίο περιτύλιγμα.

Σε ένα τρίτο τραπέζι υπήρχαν άφθονα ενημερωτικά έντυπα της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας τη Φύσης για τα προγράμματά της και τα περιοδικά «ΦΥΣΗ» και «ΦΥΛΛΑΡΑΚΙ».

Φωτογραφίες από εκδήλωση Μαρίνας Μακρίδου

Η προσφορά του έντυπου υλικού του σχολείου ήταν πλούσια. Προσέφεραν το περιοδικό τους «Τρυφερά Χρόνια» και τα βιβλία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του σχολείου.

Σημαντικά ήταν τα σχόλια που εκφράστηκαν από τους Υπεύθυνους του Κέντρου Γαία και τους εθελοντές του συλλόγου «Οι Φίλοι του Μουσείου» για τις δημιουργικές ώρες που πέρασαν μέσα σε κλίμα φιλίας και πολιτισμού σε συνεργασία με τους μαθητές του 13ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου .

«Σήμερα μάθαμε πολλά, είπαν, είδαμε και ακούσαμε περισσότερα και φεύγουμε παίρνοντας μαζί μας μοναδικές εμπειρίες».

Σας ευχαριστούμε.

ΑΛΙΚΗ ΒΑΒΟΥΡΗ, ΠΕΛΑΓΙΑ ΖΕΡΔΕΒΑ,
ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

Τα παιδιά είναι:

Ένα κυριακάτικο ηρωικό του Γενάρη πήγαμε με κάποια παιδιά από το σχολείο μας στο Κέντρο ΓΑΙΑ στην Κηφισιά. Είναι ένα καινούργιο κτίριο. Μπαίνοντας μέσα βρεθήκαμε σε μια μεγάλη αίθουσα. Εκεί γίνονται προβολές πάνω σε μια τεράστια σφαίρα, με θέματα που αφορούν τον πλανήτη μας.

Η δική μας επίσκεψη είχε σκοπό να παρουσιάσει

σε παιδιά από άλλα σχολεία τη δραστηριότητα: «Τα πουλιά, οι φτερωτοί μας φίλοι».

Αφού είδαμε φωτογραφίες από τη δουλειά που γίνεται στο σχολείο μας και συζητήσαμε γι' αυτό, ανταλλάξαμε γνώμες και συμφωνήσαμε πως η προστασία της φύσης είναι καθήκον όλων μας.

Σε μια άλλη αίθουσα δραστηριοτήτων τα παιδιά της Δ' τάξης έδειξαν στα άλλα παιδιά πως με απλά υλικά, όπως κουτιά από γάλα, χόρτο, μπογιά και σύρμα, μπορούν να κατασκευάσουν φωλιές, προσφέροντας έτσι στέγη στους φτερωτούς μας φίλους. Η δραστηριότητα αυτή χαροποίησε τους νέους μας φίλους, που έφυγαν χαμογελώντας και κρατώντας τη φωλιά που έφτιαξαν με τα χέρια τους.

Οι μαθητές της Στ' τάξης προσπάθησαν με διάφορα πειράματα να δείξουν τη χρησιμότητα που έχουν ακόμα και αυτά τα σκουληκία, που εμείς πολλές φορές τα πατάμε σα «σιχαμερά» και «βλαβερά».

Τα παιδιά με προσοχή και ενδιαφέρον παρακολούθησαν όσα είχαμε να πούμε και διασκέδασαν μαζί μας.

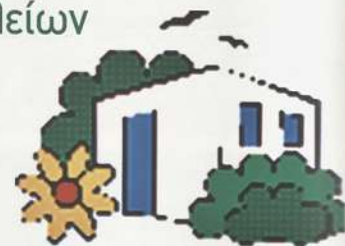
Ήταν μια πολύ όμορφη εμπειρία!

ΒΛΑΣΣΗΣ Δ. - ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΣ Μ.
ΠΙΤΑ Ν. - ΦΟΥΑΝΤ ΝΤ. - ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Γ.
13ο Δημοτικό Σχολείο Κερατσινίου

«Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» Σάββατο 19 Μαΐου 2007

Επιμορφωτικό σεμινάριο και βράβευση σχολείων

Υστερα από έξι χρόνια λειτουργίας «Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου» βρίσκονται σε πλήρη ανθοφορία. Στα γραφεία της Ε.Ε.Π.Φ., το Σάββατο 19 Μαΐου 2007, έλαβε χώρα εορταστική εκδήλωση και βράβευση των Περιβαλλοντικών Ομάδων των σχολείων του δικτύου.

Η πρόεδρος της Ε.Ε.Π.Φ. κ. Μαρία Ρουσσουμουστακάκη καλωσόρισε τους παρευρισκομένους εκπαιδευτικούς και παρουσίασε τα προγράμματα της Ε.Ε.Π.Φ. Το ενδιαφέρον όλων τράβηξε η κα Κληοπάτρα Χατζηκώστα, Αντιπρόεδρος Συντονιστικής Επιτροπής του Δικτύου, με την εντυπωσιακή παρουσίαση του Προγράμματος «Οι Πράσινες γωνιές της Γειτονιάς μου» και ιδιαίτερα τις δράσεις του 13ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου, όπου είναι διευθύντρια.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε ένα μικρό επιμορφωτικό σεμινάριο με θέμα τη νέα εκπαιδευτική δραστηριότητα «Περιβαλλοντικό Μονοπάτι» από την κ. Γεωργία Φέρμελη. Οι εκπαιδευτικοί εργάστηκαν σε ομάδες και παρουσίασαν τις εργασίες τους.

Η ωραία αυτή εκδήλωση έκλεισε με την απονομή Πιστοποιητικών Βράβευσης στις Περιβαλλοντικές Ομάδες των σχολείων που έχουν διακριθεί για τις δράσεις τους τα τελευταία έξι χρόνια. Δόθηκαν αναμνηστικά και εκπαιδευτικό υλικό για τις βιβλιοθήκες των σχολείων.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ

Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Β' Δ/σης Αθίνας.

Η εκδήλωση στα γραφεία της ΕΕΠΦ. Φωτογραφία Γιώργος Βούλγαρης.

«Οικολογικά Σχολεία»

Το 2ο Γυμνάσιο Κιλκίς πάει στη Γαλλία

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε το ταξίδι που πραγματοποίησε ομάδα καθηγητών και μαθητών του 2ου Γυμνασίου Κιλκίς στην πόλη Wassy της Γαλλίας (περιοχή Καμπανίας) από τις 7 έως τις 12 Μαΐου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Comenius αθλή και του Οικολογικού Σχολείου Διεθνούς Δικτύου Π.Ε..

Στο εν λόγω τριετούς διάρκειας πρόγραμμα, με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος της Ευρώπης σήμερα και για το μέλλον, το οποίο άρχισε να υλοποιείται από την αρχή του τρέχοντος σχολικού έτους, συμπράττουν σχολεία από πέντε χώρες: Η Ελλάδα, η Γαλλία, η Αγγλία, η Μάλτα και η Πολωνία.

Τα μέλη της αποστολής, ο Δ/τής του σχολείου κ. Αλέξανδρος Εμπορόπουλος, οι καθηγητές και οι μαθητές, είχαμε την ευκαιρία να βιώσουμε μοναδικές στιγμές και αποκομίσαμε πολύτιμες εμπειρίες.

Θαυμάσαμε την πανέμορφη φύση της Καμπανίας με την πλούσια βλάστηση, τα γραφικά χωριά με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική τους και τις πόλεις με τα ιστορικά μνημεία τους. Ζήσαμε την απλή καθημερινή ζωή, και το σημαντικότερο, γνωρίσαμε πτυχές του εκπαιδευτικού συστήματος της Γαλλίας. Μοιραστήκαμε με τους συναδέλφους των άλλων χωρών τις

σκέψεις και τους προβληματισμούς μας πάνω σε περιβαλλοντικά θέματα διεθνούς ενδιαφέροντος, προσεγγίσαμε τον πολιτισμό, τα ήθη και τα έθιμα της κάθε χώρας μέσα από κοινές δραστηριότητες, γενικά **ε π ι κ ο ι ν ω ν ή σ α μ ε**.

Κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας στο σχολείο του Wassy, παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν διεξοδικά οι δράσεις των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα σχολείων. Οι δράσεις περιλάμβαναν διαγωνισμό αφίσας και αυτοκόλλητου για την προώθηση ενός υγιούς σχολικού περιβάλλοντος. Επιλέχθηκαν τρεις αφίσες και ισόριθμα αυτοκόλλητα από κάθε χώρα, με στόχο τη δημιουργία ενός κοινού ημερολογίου το προσεχές έτος. Ακόμη κατασκευάστηκαν γλυπτά από άχρηστα υλικά και άλλες χειροτεχνίες, με στόχο τη δημιουργική χρήση των απορριμμάτων.

Όλες οι προαναφερθείσες δραστηριότητες στοχεύουν

στην προώθηση των πέντε αρχών της ορθής συμπεριφοράς προς το περιβάλλον: (5Rs : Refuse, Reduce, Reuse, Repair, Recycle – Απορρίπτω, Περιορίζω, Επαναχρησιμοποιώ, Επισκευάζω, Ανακυκλώνω).

Τέλος, αποτιμήθηκε το συνολικό έργο που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του προγράμματος και παράλληλα έγινε σχεδιασμός μελλοντικών δραστηριοτήτων, όπως δημιουργία ιστοσελίδας για τη διάχυση των αποτελεσμάτων.

PRESERVING THE ENVIRONMENT OF EUROPE

Head Teacher : Konstantinos Ntinou

FRANCE - ΓΑΛΛΙΑ MALTA - ΜΑΛΤΑ

Στο πλαίσιο του δικτύου «Οικολογικά Σχολεία», συναντήσαμε με τον υπεύθυνο του δικτύου για το σχολείο κ. Jean-Pierre Calabreze, με τον οποίο συζητήσαμε θέματα του δικτύου, παρουσιάσαμε τις δικές μας δράσεις, ενημερωθήκαμε για τις δράσεις που υλοποιεί η σχολική του μονάδα και συμφωνήσαμε να συνεχίσουμε τη συνεργασία με την πραγματοποίηση κοινών δράσεων των 2 σχολείων, πέρα από το πλαίσιο του Comenius.

Κατά τη συνάντηση των Δ/ντών των σχολείων έγινε αναφορά στο εκπαιδευτικό σύστημα της καθεμιάς από τις συνεργαζόμενες χώρες και ακολούθησε οικολογική ανταλλαγή απόψεων.

Οι μαθητές μας με τη χρήση των νέων τεχνολογιών παρουσίασαν εικόνες από την ιστορία της πόλης του Κιθίκις, από την παλαιότερη και σύγχρονη καθημερινή ζωή. Αντάλλαξαν τοπικά προϊόντα με τους μαθητές των άλλων σχολείων και έπαιξαν μάλιστα ενδεικτικά ένα παραδοσιακό παιχνίδι με βόλους σε μια προσπάθεια γνωριμίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τόπου μας. Επιπλέον συνεργάστηκαν με τους άλλους μαθητές για τη σύνθεση ενός τραγουδιού με κοινή μουσική και διαφοροποιούμενο κατά χώρα στίχο, με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος.

Εξίσου ενδιαφέρουσες υπήρξαν και οι επισκέψεις μας. Θερμό καλωσόρισμα μας επεφύλαξαν οι Δήμαρχοι των πόλεων: Giffaumont (όπου και ο τόπος παραμονής μας), και Wassy, ενισχύοντας το έθιμο της φιλοξενίας μεταξύ των λαών. Στη συνάντηση αυτή ο Δήμος της πόλης του Κιθίκις εκπροσωπήθηκε από τον Αντιδήμαρχο Πολιτισμού, κύριο Χρήστο Σπίγγο, και ανταλλάχθηκαν δώρα φιιλίας.

Αξέχαστες θα μείνουν και οι επισκέψεις μας σε αξιοθέατα και ιστορικά μνημεία της ευρύτερης περιοχής της Καμπανίας. Επισκεφθήκαμε την ιστορική πόλη Reims, όπου μας εντυπωσίασε η ξενάγηση στο αποστακτήριο Champagne και στον καθεδρικό ναό της πόλης με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική και τα περίτεχνα βιτρώ. Περιηγηθήκαμε στη μεγαλύτερη τεχνυ-

τή λίμνη της Γαλλίας και ολόκληρης της Ευρώπης, Lac du Der, ένα θαυμάσιο υγροβιότοπο, που αποτελεί πόλη έλης χιλιάδων τουριστών και καταφύγιο σπάνιων αποδημητικών πτηνών. Κατά την επίσκεψή μας στην πόλη Ciryε μας γοήτευσε ο πύργος όπου έζησε για αρκετά χρόνια ο σπουδαίος Γάλλος φιλόσοφος του 18ου αιώνα, Βολταίρος. Ακόμη, παρακολούθησαμε με ενδιαφέρον επίδειξη κατασκευής κεραμικών σε τοπικό εργαστήριο πήλινων σκευών, και απολαύσαμε καλλισύθητα δημιουργήματα εικαστικής καλλιτέχνης από ανακυκλώσιμα υλικά.

Το ενδιαφέρον μας, τέλος, κέντρισε η επίσκεψή μας σε κυτήριο μετάλλων στο Wassy, όπου ενημερωθήκαμε διεξοδικά για το πρόγραμμα ανακύκλωσης μετάλλων που εφαρμόζεται στο εργοστάσιο και παρακολούθησαμε όλη τη διαδικασία της παραγωγής.

Φτάνοντας στο τέλος του ταξιδιού μας αποχαιρετήσαμε το Wassy της Γαλλίας έχοντας αποκτήσει ένα αίσθημα πληρότητας μέσα από τις πολυδιάστατες εργασίες μας. Έτσι συνειδητοποιήσαμε πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή μιας σχολικής κοινότητας σε παρόμοια προγράμματα, γιατί είναι πολλοί οι στόχοι που εκπληρώνονται όπως:

- Καλλιεργούνται επαφές με σχολεία σε άλλες χώρες και οι μαθητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε κοινές δραστηριότητες.

- Προωθείται η ιδέα της παγκόσμιας πολιτικής ταυτότητας «πολίτες του κόσμου».
- Αμβλύνονται οι διαφορές κατά την προσέγγιση των λαών.
- Διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες, οξύνεται η παρατηρητικότητα και η κριτική ικανότητα.

Πιστεύουμε ότι μέσα από την υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων συμβάλλουμε στη συνειδητοποίηση των προβλημάτων του περιβάλλοντος και στοχεύουμε στη διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης που είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας.

Κλείνω τα μάτια, πετώ
στον πιο ψηλό ουρανό.
δέντρα φυτεύω στη γη,
το όνειρο να εκπληρωθεί.
S.O.S.

Δώστε τα χέρια παιδιά
όλοι μαζί μια αγκαλιά,
το περιβάλλον ποιά,
δράση, φροντίδα ζητά.
S.O.S.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΤΙΝΟΥ
Καθηγητής 2ου Γυμνασίου Κιρκίς

«Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»

ΟΙ «ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» ΣΥΝΑΝΤΗΘΗΚΑΝ ΜΕ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ»

Στις 8 Δεκεμβρίου 2006, πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις των Εκπαιδευτηρίων Μπουγά στη Ναυπάκτο, επιμορφωτική συνάντηση των Εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο τοπικό δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Εγκέλαδος». Το τοπικό αυτό δίκτυο έχει ως βασικό σκοπό την ενημέρωση των μαθητών και της ευρύτερης κοινωνίας για τους σεισμούς και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Για τις ανάγκες του δικτύου, το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων της Πάτρας έχει κατασκευάσει εκπαιδευτικούς σεισμογράφους και έχει δημιουργήσει ειδικό λογισμικό το οποίο υποστηρίζει τη λειτουργία τους. Οι εκπαιδευτικοί σεισμογράφοι καταγράφουν με επιστημονική ακρίβεια τους σεισμούς και οι μαθητικές ομάδες του δικτύου υπολογίζουν με τη βοήθεια του ειδικού λογισμικού το μέγεθος και το επίκεντρό τους. Επιστημονική υποστήριξη στη λειτουργία του δικτύου παρέχουν ο κ. Ε. Σώκος Λέκτορας στο Γεωλογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, ο Π. Φούντας Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός ειδικός τεχνικός επιστήμονας του Ινστιτούτου Βιομηχανικών συστημά-

των και ο Ν. Γερμελής Φυσικός (MSc, BSc) Τεχνικός στο Εργαστήριο Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Στην επιμορφωτική συνάντηση έγινε ο χρονοπρογραμματισμός του

τοπικού δικτύου για την τρέχουσα σχολική χρονιά και η κ. Φέρμελη παρουσίασε το Ευρωπαϊκό δίκτυο «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον». Ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση για τις δυνατότητες αξιοποίησης των εργασιών των «Νέων Δημοσιογράφων» για τις ανάγκες του προγράμματος «Εγκέλαδος» αλλά και η δυνατότητα συμμετοχής των σχολείων του τοπικού δικτύου στο δίκτυο «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» σε εθνικό ή Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Συνάντηση ολοκληρώθηκε με την εγγραφή των σχολείων ως μελών του δικτύου «ΥΡΕ».

Γ. ΦΕΡΜΕΛΗ – Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ

Συμμετοχή της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης σε εκδηλώσεις για το περιβάλλον

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ) συμμετέχει με ομιλίες, παρουσιάσεις προγραμμάτων, δραστηριότητες, και προσφορά εντύπων σε διάφορες εκδηλώσεις στις οποίες τονίστηκε η αξία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	Ε Κ Δ Η Λ Ω Σ Ε Ι Σ
10/1/07	Παρουσίαση της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης και του Προγράμματος Π.Ε. "Οι Φίλοι μας οι Πελαργοί" στο Κέντρο Γαίας, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, από την Πρόεδρο της ΕΕΠΦ Μ. Ρουσσουμουστακάκη
28/1/07	Παρουσίαση της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης και του Προγράμματος Π.Ε. "Οι Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου" στο Κέντρο Γαίας, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, από την Κ. Χατζηκώστα
17-25/5/07	Περιβαλλοντική Εκδήλωση από την ECOACTION. (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
2-3/6/07	Δήμος Ελευσίνας & Υπεύθυνοι Π.Ε. Δυτικής Αττικής – Κεντρική Πλατεία Ελευσίνας (Εθελοντές ΕΕΠΦ) – 6-9 μ.μ., Πλατεία Μαρινάκη
2-3/6/07	Εκδηλώσεις στο άλσος του Αν-Λιά στην Τρίπολη για την Ημέρα Περιβάλλοντος. Συνδιοργάνωση ΕΕΠΦ και Συλλόγου Εκδρομικών Τριπόλεως. Ομιλίες από τη Μ. Ρουσσουμουστακάκη, Πρόεδρο της ΕΕΠΦ και το Μ. Γκαϊλίτς, υπεύθυνο Προγραμμάτων Φύσης της ΕΕΠΦ
2-5/6/07	Εκδήλωση στο Πάρκο Αγίου Ιωάννου στον Περιβάλλοντα Χώρο της Πνευματικής Εστίας Βούλας (Π.Ε.Β.) – Δήμος Βούλας – (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
3/6/07	«2η Γιορτή για το Περιβάλλον» - Εκκλησιαστικό Ορφανοτροφείο, Λαιμός Βουλιγαμένης – Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών – Κέντρο Περιβαλλοντικής Αγωγής & Ευαισθητοποίησης – (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
4-5/6/07	Νομαρχία Πειραιά (Όργανισμός Ανάπτυξης & Περιβαλλοντικής Προστασίας) – Ζήμερος Εορτασμός για το Περιβάλλον – Πλατεία Κοραή – (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
5/6/07	Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Έργο Πολιτών : Βραδιά αφιερωμένη στον εθελοντισμό – Μέγαρο Μουσικής, αίθουσα "Φίλων της Μουσικής", ώρα 20.00 (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
6/6/07	Συνάντηση Συζήτηση με Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ με θέμα την "Πράσινη Οικονομία" – Αίγιλη, 12.00 (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
6/6/07	Εορτασμός 25 χρόνων HELMEPA, Μέγαρο Μουσικής, 19.00 (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
8/6/07	Δήμος Κορωπίου – Εκδήλωση για την Ημέρα Περιβάλλοντος (Εθελοντές ΕΕΠΦ)
12/6/07	Φιλοδασική Ένωση Αθηνών – Ανάδειξη του έργου της στο Αισθητικό Δάσος Υμηττού – Μονή Καισαριανής
14/6/07	Ημερίδα "Περιβάλλον και Ανθρώπινη Ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη" – Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο – Αίθουσα Τελετών, Νέο Κτίριο
15/6/07	Ελληνική Εταιρεία & ΕΛΙΑΜΕΠ – Διεθνές Συνέδριο Αθήνα «Linking Environment, Development, Stability, Security»: Electra Palace Hotel

Δελτίο Τύπου

της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης
για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Με αφορμή την ημέρα αυτή, συνήθως στέλνουμε μηνύματα στους κυβερνώ-
ντες, σε αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις. Με δράσεις, παρεμβάσεις, προ-
τάσεις, αγωνιζόμαστε για την προστασία της Φύσης.

Φέτος αφήσαμε τα παιδιά και τους νέους της Ελλάδας να στείλουν μήνυμα
στους μεγάλους.

1380 σχολεία (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια και ΤΕΕ) με χιλιά-
δες μαθητές και μαθήτριες συμμετέχουν αυτή την περίοδο στα εγκεκριμένα από το
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Προγράμματα Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης. Μέσα από τα Διεθνή
και Εθνικά Δίκτυα «Οικολογικά Σχολεία», «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλ-
ηον», «Μαθαίνω για τα Δάση», «Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου», «Φύση χωρίς
Σκουπίδια», μαθαίνουν να αγωνίζονται για το περιβάλλον. Να διεκδικούν το δικαί-
ωμα να ζήσουν σε ένα καλύτερο αύριο.

Και επειδή τα σκουπίδια μας ντύνουν, η ρύπανση του περιβάλλοντος έχει γίνει
μείζον πρόβλημα, τα παιδιά αυτά εκφράστηκαν δυναμικά μέσα από ένα Πανελλή-
νιο Μαθητικό Συνέδριο «Τα σκουπίδια αν μειώσουμε, τη Φύση θα γλιτώσουμε»
και ένα Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό κατασκευής μιας υφασμάτινης τσάντας
που θα χρησιμοποιείται σε αγορές, σε μεταφορές αντικειμένων κ.ά. πολλές φορές
και θα βοηθάει στη μείωση της πλαστικής σακούλας. Της πλαστικής σακούλας που
τα παιδιά των παιδιών μας θα έχουν φύγει και εκείνη θα ταξιδεύει ακόμα αδιάλυ-
τη στο περιβάλλον...

5 Ιουνίου 2007, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος Ημέρα εορτασμού, φόβου για όσα έρχονται, προβληματισμού ή προγραμματισμού δράσεων;

Εκατοντάδες μηνύματα ήρθαν από τα παιδιά. Ένα από αυτά έλεγε:

**Σ' αυτό τον όγκο «σκουπιδιών» που μας σκεπάζει
η κατανάλωση δεν είναι αυτοσκοπός.**

**Πρέπει να βρούμε ένα πέρασμα που βγάζει
απ' το σκοτάδι του αδιέξοδου στο φως.**

Κυρία Πρωθυπουργέ, κυρίες- κύριοι, εσείς που παίρνετε τις αποφάσεις για το περι-
βάλλον αυτής της χώρας, θα μπορούσατε σήμερα να κοιτάξετε στα μάτια τα παιδιά,
τα δικά σας και τα ξένα, και να τους πείτε ότι κάνατε ό,τι περισσότερο και ό,τι καλύ-
τερο για αυτόν τον τόπο που θα τους αφήσουμε να ζήσουν;

Σεβαστέ μου πατέρα Αγαθάγγελε τα σέβη μου,

Όπως πολύ καλά γνωρίζεις από τη μακρόχρονη γνωριμία μας, το πεδίο της επιστημονικής μου έρευνας είναι οι αργυροπελεκάνοι στην Ελλάδα και ειδικά στον Αμβρακικό. Για περίπου 20 χρόνια έχω περάσει πολύ όμορφες στιγμές μαζί τους στις αποικίες τους στις λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού είτε κατά την εργασία της δοκιμολήσεως των νεοσσών είτε κατά την παρατήρηση της συμπεριφοράς τους. Τα πρώτα 10 χρόνια ήσαν πολύ διστακτικοί και φοβισμένοι μαζί μου και μόνο που εμφανιζόμουν με το βαρκάκι μου από μακριά, απομακρύνονταν. Μόλις συνειδητοποίησα πως θα έπρεπε πρώτα να τα αγαπήσω με την καρδιά μου και μετά να τα μελετήσω με το μυαλό μου, τότε – σαν από θαύμα – τα πουλιά απέβλασαν τον φόβο τους, δεν έφευγαν και γίναμε φίλοι.

Σήμερα μπορώ να ισχυρισθώ με βεβαιότητα, πως μπορώ να καταλάβω την γλώσσα τους και το κυριότερο τα συναισθήματά τους. Κατά την τελευταία τριήμερη επίσκεψή μου στην αποικία τους στο Τσουκαλιό άκουσα και κατάλαβα πράγματα πολύ σοβαρά που σας αφορούν. Ένα από αυτό έχει επείγοντα χαρακτήρα και γι' αυτό σας το γράφω, τα άλλα που είναι εξίσου σημαντικά θα τα πούμε από κοντά. Επειδή έδωσα τον λόγο μου ότι θα το κάνω σκέφτηκα εσένα – άνθρωπο του Θεού – που δεν πρόκειται να με γελάσεις, για να με βοηθήσεις. Είναι θέμα τιμής να τηρήσω τον λόγο μου. Θέλω να κοιτάω τα πουλιά στο πρόσωπο, όπως έκανα τόσα χρόνια, και να μην ντρέπομαι.

Την τελευταία ημέρα της επίσκεψής μου είχε έλθει στην αποικία η πληροφορία πως τα παιδιά του 5ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας θα κάνουν μια εκδήλωση «για την προστασία του περιβάλλοντος». Πρέπει να σου υπενθυμίσω σεβαστέ μου πατέρα, πως στις χαλαρές συζητήσεις τους, αναφέρονται με μεγάλη ικανοποίηση στο γεγονός πως σήμερα πολλή παιδιά ασχολούνται με πολύ αγάπη μαζί τους, μέσα από την περιβαλλοντική εκπαίδευση, γιατί ελπίζουν πως, μέσω των παιδιών θα αλλάξουν συμπεριφορά οι άνθρωποι απέναντί τους και θα πάψουν να τους πυροβολούν οι κυνηγοί. Είχαν μια χαρά καθώς αυτό το συζητούσαν με τους άλλους συναδέλφους, κορμοράνους, ερωδιούς, κατακοκάνδες, νερογάρανο που είχαν βρεθεί εκεί κοντά, σεβαστέ μου πατέρα!!! Ποτέ άλλοτε δεν τους έχω δει τόσο χαρούμενους, δεν μπορώ να σου περιγράψω τη χαρά τους!!! Έχουν μια μοναδική ικανότητα να διακρίνουν το καλό από πολύ μακριά, το θυμούνται με ευγνωμοσύνη και χαίρονται πολύ. Ήταν εντυπωσιακή η διαπίστωση από όλα τα πουλιά:

Τι είπαν τα παιδιά

«Ευτυχώς που υπάρχουν και τα παιδιά του 5ου της Άρτας – γιατί σήμερα οι μεγάλοι σκέπτονται μόνο τον εαυτό τους!!! Να τα έχει ο Θεός καλά!!!» και απευθυνόμενα σε μένα είπαν:

«Μια και μας γνωρίζεις, σε παρακαλούμε να τα ευχαριστήσεις εκ μέρους μας»

Την ευχή Σου, με βαθιά εκτίμηση για το έργο Σου

ΔΟΡΟΘΕΑ ΧΑΤΖΗΒΑΛΤΟΥ, Δρ Βιολογίας

Το Κέντρο Υγροτόπων Ροδιάς αφού έλαβε την επιστολή από τον πατέρα Αγαθάγγελο, τη διαβίβασε αμέσως στο 5ο Δημοτικό Σχολείο Άρτας και η δασκάλα Χριστίνα Καραγιάννη υπεύθυνη για την περιβαλλοντική, τη διαβίβασε στην εκδήλωση του σχολείου για την προστασία του περιβάλλοντος, στις 13-6-2007.

Η συμμετοχή όλων μας για μια πιο καθαρή Μύκονο

Σίγουρα κανείς δεν πιστεύει ότι κάνουμε κάτι σοβαρό για την καθαριότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, αν και είναι υπόθεση όλων μας. Με την επιστολή αυτή θα ήθελα να μοιραστούμε κάποιες σκέψεις μου σχετικά με ΑΠΛΟΥΣ τρόπους που θα μπορούσαμε όλοι μαζί, χωρίς ιδιαίτερα έξοδα, να κάνουμε πράξη το όνειρο για μία ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΗ ΜΥΚΟΝΟ. Σίγουρα υπάρχουν και άλλοι, αυτό που δεν υπάρχει όμως είναι η συμμετοχή και η ανησυχία όλων μας. Στόχος είναι η μείωση των σκουπιδιών. Αυτό είναι σημάδι πολιτισμού. Πώς;

1. Εμφιαλωμένα ποτά. Προμήθεια μόνο επιστρεφόμενων συσκευασιών.

Εκατοντάδες χιλιάδες γυάλινα μπουκάλια μιας χρήσης από νερά και αναψυκτικά έρχονται κάθε χρόνο στη Μύκονο. Μετά τα πετάμε στα απορρίμματα και τα θάβουμε στη Μυκονιάτικη Γη. Στο βωμό της ευκολίας πωλήσεων, πολλοί λίγοι πια χρησιμοποιούν τις επιστρεφόμενες φιάλες μιας και η επιστροφή τους στον προμηθευτή είναι βέβαιο.

Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε;

- Να ξεκινήσει μια εκστρατεία ώστε να εφοδιάζονται οι Μυκονιάτικες επιχειρήσεις μόνο με επιστρεφόμενα αναψυκτικά και εμφιαλωμένα νερά. Στην εκστρατεία αυτή καθοριστικό ρόλο πρέπει να παίξουν οι Επαγγελματίες Ενώσεις.

- Φιάλες ποτών. Μέχρι να αρχίσει και στη Μύκονο το πρόγραμμα ανακύκλωσης γυαλιού, θα μπορούσαμε να χρησιμοποιούμε αυτές τις φιάλες για ζωγραφική και διακόσμηση.
- Επιστροφή στην Αθήνα της υαλομαζας. Είναι εφικτό, αν γίνει οργανωμένη συλλογή των χρησιμοποιημένων φιαλών.

2. Κουτιά αλουμινίου. Συλλογή από το Δήμο.

- Οι Υπηρεσίες του Δήμου σε συγκεκριμένο σημείο να αγοράζουν τα επιστρεφόμενα άδεια κουτιά από τα αναψυκτικά. Αυτό βέβαια είναι δύσκολο. Εάν όμως αντί για χρήματα, έπαιρνε ο κάθελνας μια απόδειξη θα μπορούσε να τη χρησιμοποιεί για να εξοφληθεί τα Δημοτικά του Τέλη.

3. Ελαστικά. Να σταματήσουμε να τα καίμε.

Τα χρησιμοποιημένα ελαστικά συγκεντρώνονται σε ένα σημείο στη χωματερή και να μεταφέρονται στην Αθήνα. Δυστυχώς στη Μύκονο τα παλιά ελαστικά καίγονται.

4. Μπαταρίες ηλεκτρονικών συσκευών.

Με την τοποθέτηση κουτιών συλλογής χρησιμοποιημένων μπαταριών και στη συνέχεια με τη συγκέντρωσή τους από το προσωπικό καθαριότητας του Δήμου, θα είναι εφικτό να απαλλήξουμε το νησί μας από τα τόσο βλαβερά αυτά απορρίμματα. Εφόσον μαζευτούν σε ένα σημείο, στη συνέχεια μπορούν να μεταφερθούν στην Αθήνα στα ειδικά κέντρα ανακύκλωσης.

5. Οργανικά απορρίμματα. Κατεργασία και παραγωγή κομπόστ.

- Να οργανώσουμε ημερίδα σχετικά με την παραγωγή κομπόστ. Να γίνει διανομή πληροφοριακών εντύπων. Να δοθούν κίνητρα σε επιχειρήσεις να παράγουν το δικό τους κομπόστ από τα απορρίμματα που συλλέγουν ειδικά από τα εστιατόρια.
- Να εφοδιαστεί ο Δήμος με τις ειδικές συσκευές παραγωγής και επεξεργασίας κομπόστ και να τις διαθέσει στους ενδιαφερόμενους με κάποια μικρότερη χρηματική συμμετοχή.

6. Πλαστικές σακούλες.

- Να περιορίσουμε τη χρήση της πλαστικής σακούλας χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν λιγότερες.
- Να εφοδιαστούμε με πλίντες ή χάρτινες για τα μικρά ψώνια από το φούρνο ή τα super markets ώστε να μη χρησιμοποιούμε το πλαστικό.
- Να τυπωθεί από το Δήμο ένας τύπος σακούλας που να χρησιμοποιείται πολλές φορές και να μοιραστεί είτε δωρεάν είτε με μικρή συμβολική τιμή στους Δημότες ώστε να τη χρησιμοποιούν στα καθημερινά ψώνια.
- Να χρεώνεται η πλαστική σακούλα από τα super markets.

7. Τα σκουπίδια να βγαίνουν σε συγκεκριμένους χρόνους.

- Οι κάδοι απορριμμάτων είναι συνέχεια γεμάτοι, άσχετα αν το απορριμματοφόρο θα περάσει την επόμενη η μέρα, με αποτέλεσμα τη δυσοσμία και την άσχημη εικόνα. Τι προτείνω;
- Να τοποθετηθεί πινακίδα που να αναφέρει το χρόνο αδειάσματος του κάδου καθώς επίσης και

το χρόνο που επιτρέπεται να τοποθετούνται σκουπίδια. Αυτή η περίοδος μπορεί να είναι 10 ώρες πριν περάσει το απορριμματοφόρο. Έτσι τις υπόλοιπες 14 ώρες η περιοχή θα είναι καθαρή.

- Να κλείνουμε τα καλάκια από τους κάδους.
- Παλιά παλιά από 15.000 αυτοκίνητα και κουζίνες. Επιστροφή σε ειδικές μονάδες στην Αθήνα.

Επίσης, θα μπορούσαν να οργανωθούν τα παρακάτω:

- Να εκδοθεί οδηγός με απλές οδηγίες σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση σκουπιδιών. Ένας δεκάλογος, ο οποίος να είναι κατανοητός απ' όλους τους κατοίκους.
- Μεταφορά υλικών προς ανακύκλωση στην Αθήνα. Επικοινωνία με τις εταιρείες μεταφορών ώστε να μεταφέρουν σε χαμηλή τιμή τα υλικά. Τα φορτηγά των μεταφορικών εταιρειών αναχωρούν άδεια, όπως και τα πλοία που μεταφέρουν οικοδομικά υλικά. Με μικρό οικονομικό κίνητρο αλληά και με δεδομένο ότι όλοι οι Μυκονιάτες νοιάζονται για το νησί μας και την Υγεία, είναι εφικτό να φεύγουν τα φορτηγά με υλικά προς ανακύκλωση.
- Ειδικές διευκολύνσεις στα υβριδικά οχήματα. Κίνητρα να χρησιμοποιούν τέτοια ως εννοικιαζόμενα.
- Ημέρα εθελοντικής εργασίας για πιο καθαρό περιβάλλον μια φορά το μήνα. Την ημέρα αυτή μπορούμε να καθαρίσουμε ένα δρόμο, μια παραλία, ένα ρέμα που με τις πρώτες βροχές γεμίζουν σκουπίδια και πλαστικές σακούλες.
- Μήπως η Δημοτική Αστυνομία πρέπει να ασχοληθεί και με την επιβολή συστάσεων και προστίμων σε όσους ρυπαίνουν το νησί; Δεν είναι και αυτό εξίσου σημαντικό με την παράνομη στάθμευση;
- Πρέπει να πλήνονται οι κάδοι απορριμμάτων πιο συχνά.
- Περισσότερα σχετικά άρθρα στις τοπικές εφημερίδες.
- Στους ραδιοφωνικούς σταθμούς, να μεταδίδονται σχόλια από τους παρουσιαστές για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να οργανωθεί οικολογική κίνηση πολιτών με τέτοιες ανησυχίες.
- Εκδηλώσεις για την Προστασία του Περιβάλλοντος από σχολεία με συμμετοχή μαθητών με φωτογραφίες, κείμενα, δράσεις. Να θεσπιστεί βραβείο ή έπαινοι συμμετοχής;
- Προβολές σχετικών ταινιών στην αίθουσα της ΔΕΠΠΑΜ με ελεύθερη είσοδο.

...και τόσα πολλά άλλα που δεν θα έφτανε η εφημερίδα να τα αναφέρει!!

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω όλους εσάς που μπήκατε στον κόπο να μοιραστείτε τις σκέψεις μου και την ΕΕΠΦ για τη φιλοξενία της επιστολής αυτής.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΙΚΙΝΙΩΤΗ – Ενίαίο Λύκειο Μυκόνου

διαγωνισμός φωτογραφίας φύσης

ΑΝΟΙΞΗ-ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2007

Έχοντας μπροστά μας την άνοιξη και το καλοκαίρι - δύο εποχές που η φύση είναι στα καλύτερά της- αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε ένα φωτογραφικό διαγωνισμό ανοιχτό σε όλους. Χαρείτε τη φύση και καταγράψτε την με τη φωτογραφική σας μηχανή. Καλή διασκέδαση και καλή επιτυχία!

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΟΝΟΜΑ
ΕΠΩΝΥΜΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΤΗΛ./FAX
E-MAIL

ΒΡΑΒΕΙΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ, ΠΟΥΛΙΑ

Διασκέδαση στον Ξενώνα Οικοπεριηγητή και παρατήρηση πουλιών στην λίμνη Κερκίνη με βάρκα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2

ΦΥΤΑ, ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ, ΕΝΤΟΜΑ, ΕΡΠΕΤΑ, ΑΜΦΙΒΙΑ, ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΗ (κοντινές λήψεις)

Διασκέδαση στον Ξενώνα Θράσας και παρατήρηση πουλιών στην περιοχή του Έβρου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3

ΤΟΠΙΑ (ευρυγώνιες λήψεις)

Διασκέδαση στον Ξενώνα Φιλοξενία και φωτογράφιση στην περιοχή του Παρανεστίου, με οδηγό τον Κωστή Βιδάκη.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ (μόνο παιδιά έως 14 ετών)

Ψηφιακή φωτογραφική μηχανή Sony W-30, 6 MP, 3X optical zoom

Η ΚΑΛΥΤΗΡΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ

Ψηφιακή Φωτογραφική Μηχανή Canon Powershot A-630, 6MP, 4X optical zoom

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

- Ο Διαγωνισμός προκηρύσσεται από την **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ** και την **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ** και είναι ανοικτός για ερασιτέχνες φωτογράφους (ισχύουν όλοι όροι έναντι ανάμειξη στην οργάνωση του διαγωνισμού). Επίσης εφαρμόζονται οι επαγγελματίες φωτογράφοι.
- Οι εικόνες συμμετέχουν μόνο σε μία κατηγορία. Η νικήτρια εικόνα κάθε κατηγορία θα συμμετάσχει στον τελικό για την ανάδειξη του καλύτερου φωτογράφου.
- Κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να στείλει μέχρι και τρεις εικόνες σε κάθε κατηγορία. Οι φωτογραφίες θα πρέπει να έχουν τραβηχτεί τα τελευταία τρία χρόνια και οι φωτογράφοι να είναι απόλυτοι κύριοι των πνευματικών δικαιωμάτων για αυτές.
- Το ποσό και το ζώο πρέπει να είναι όγρια και φωτογραφημένα στη φύση. Το φυτό, το έντομο, το ερπετό, το αμφίβιο κ.λπ., επίσης πρέπει να είναι όγρια και φωτογραφημένα στη φύση.
- Μπορείτε να υποβάλλετε διαφανείς 35mm, ή ψηφιακή αρκεί σε CD.
- ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ:** Οι διαφανείς πρέπει να είναι ταπεινωμένες σε πλαίσια χωρίς τζάμι. Αν υποβάλλετε αντίγραφο θα πρέπει να είναι την ίδια ποσότητα με τα πρωτότυπα. Μη στέλνετε εκτυπώσεις. Στο πλαίσιο κάθε διαφανούς πρέπει να αναγράφονται: Ο αριθμός της κατηγορίας, το όνομα του φωτογράφου και το είδος ή η περιοχή που εικονίζεται. Οι διαφανείς πρέπει να συνοδεύονται από το δελτίο συμμετοχής και συνολικό κατάλογο στον οποίο να αναγράφονται το όνομα του φωτογράφου, στοιχεία επικοινωνίας και οι ακόλουθες πληροφορίες για κάθε διαφανή: το είδος που εικονίζεται, η περιοχή, στοιχεία λήψης (μικροσθ, φακός κλπ). **ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ:** Μπορείτε να αλλάξετε γενικές ρυθμίσεις (πχ. ισορροπία λευκού, κορεσμός, αντίστροφο, κ) αλλά όχι όμως θα πρέπει να εφαρμόσετε συνολικά στην εικόνα. Δεν επιτρέπεται η επιλεκτική τροποποίηση μέρους μόνο της εικόνας. Μπορείτε επίσης να κόψετε ή να περιστρέψετε την εικόνα σε λογικό βαθμό, το τελικό μέγεθος όμως δεν πρέπει να είναι μικρότερο από A4 (πλάτος 21cm x 19cm). Αν η εικόνα σας είναι στο τελικό στάδιο θα χρειαστεί να δοθεί σε αρχικό αρχείο (JPEG ή RAW). Αν το αρχείο αυτό δεν υποβληθεί, η εικόνα απορρίπτεται. Όλες οι εικόνες θα πρέπει να έχουν τίτλους ανάλογους με εκείνους των διαφανών (αριθμός της κατηγορίας, όνομα του φωτογράφου, είδος ή περιοχή που εικονίζεται). Στο CD θα πρέπει να αναγράφεται με ανεξίτηλο μελάνι το όνομα του φωτογράφου και οι κατηγορίες που συμμετέχετε. Το CD πρέπει να συνοδεύεται από το δελτίο συμμετοχής και ευλογημένο κολάρο με το όνομα και το στοιχεία επικοινωνίας του φωτογράφου. Σημειώστε τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε ψηφιακή εικόνα: τον αριθμό της κατηγορίας, το όνομα του φωτογράφου, το είδος που εικονίζεται, την περιοχή και πληροφορίες για τη μηχανή και το φακό που χρησιμοποιήθηκε.
- Στέλνετε τις συμμετοχές σας στην **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ**, Νίκης 20, 105 57 Αθήνα, Τηλ.: 210 3224366 ή **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**, Βασ. Ηρακλείου 24, 106 81 Αθήνα, Τηλ. 210 8227937.
- Επιτροπή των εικόνων: Για την επιτροπή των εικόνων στείλετε ένα φάκελο με τη διεύθυνση στο οποίο σας από το ανάλογο γραμματόσημο. Εναλλακτικά μπορείτε να παραλάβετε το υλικό σας από το γραφείο της **ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ** και της **ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ**.
- Οι νικήτριες θα επιλεγούν από την κριτική επιτροπή που θα καθορίσουν οι οργανωτές. Οι επικοινωνίες των κριτών είναι τηλεφωνικές. Οι οργανωτές διατηρούν το δικαίωμα να απορρίψουν κάθε υποψηφιότητα που δεν πληροί τους όρους συμμετοχής.
- Αν οι συμμετοχές σε κάποια κατηγορία δεν ανταποκρίνονται στο επιθυμητό επίπεδο ποιότητας, οι οργανωτές διατηρούν το δικαίωμα να μην απονεύσουν βραβείο.
- Οι συμμετέχοντες στέλνουν το υλικό με δική τους ευθύνη. Οι οργανωτές θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να μην υπάρξουν προβλήματα, ουδέως όμως ευθύνη αναλαμβάνουν για πιθανά ατυχήματα, καταστροφή ή ζημιά.
- ΤΕΛΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΛΗΣΗΣ:** Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποβάλλουν το υλικό τους μέχρι τις **15 Σεπτεμβρίου 2007** και για την κατηγορία των παιδιών μέχρι τις **30 Σεπτεμβρίου 2007**. Οι οργανωτές θα επικοινωνήσουν με τους νικήτριες τον Νοέμβριο και η απονομή των βραβείων θα γίνει το Δεκέμβριο.
- Οι Κριτική Επιτροπή, ορίστηκε οι εξής φωτογράφοι: Νίκος Πέτρος, Χρήστος Βλάχος, Αλέξανδρος Φραντζής, Κώστας Βιδάκης και Βασίλης Σινός.

Επιστολή του 2ου ΤΕΕ Γαλατσίου προς την ΕΕΠΦ

Θέμα: «Ηλιακό Πάρκο Ενέργειας Γκράβας»

Ευχαριστούμε για το ενδιαφέρον που δείχνετε για τις δραστηριότητες του σχολείου μας και ειδικά αυτές που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Το Ηλιακό Πάρκο Ενέργειας Γκράβας (Η.Π.Ε.Γ) είναι για μας ένα πολύ σοβαρό ζήτημα που μας ενδιαφέρει, μας συγκινεί και πιστεύουμε ότι αργά ή γρήγορα η πολιτεία θα το μελετήσει και θα το υλοποιήσει.

Η νέα νομοθεσία για την ενέργεια εξάλλου ευνοεί την ανάπτυξη των Ηλιακών Πάρκων λόγω της υψηλής Χρηματοδότησης από την Ε.Ε. Πέρα όμως από το Ηλιακό Πάρκο Ενέργειας Γκράβας (Η.Π.Ε.Γ) θεωρούμε ότι πρέπει να αναπτυχθεί ένα Πανελλήνιο Δίκτυο Σχολικών Ηλιακών Πάρκων που θα είναι «πνεύμονες» ανάσας αφού η λειτουργία τους θα περιορίσει κατά πολύ την εκπομπή του διοξειδίου του άνθρακα από τη μείωση του αριθμού των θερμοηλεκτρικών εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η επιστολή μας προς τους αρμόδιους δημοτικούς φορείς για την κατασκευή του Ηλιακού Πάρκου Ενέργειας Γκράβας (Η.Π.Ε.Γ) δεν καρποφόρησε ακόμη, για το λόγο αυτό και με την ευκαιρία

της παγκόσμιας ημέρας προστασίας του περιβάλλοντος 5-6-2007 στέλνουμε την επιστολή στους αρμόδιους υπουργούς ΥΠΕΠΘ κ. Μαριέτα Γιαννάκου, Ανάπτυξης κ. Δημήτρη Σιούφα και ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Γιώργο Σουφλιά με την ελπίδα ότι θα αγγίξουμε τις περιβαλλοντικές ευαισθησίες τους και ενδεχομένως να εντάξουν το έργο στο ευρύτερο αναπτυξιακό πλάνο περιβαλλοντικής προστασίας.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΕΡΑΣΙΩΤΗΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ευχαριστούμε πολύ τους δωρητές των βραβείων:
ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΓΑΛΑΙΟΣ (ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 10-12, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 210 3224350)
ΟΙΚΟΠΕΡΙΗΓΗΣ (ΚΕΡΚΙΝΗ ΣΕΡΡΩΝ, ΤΗΛ. 23270 41450)
ΟΡΑΣΙΑ (ΤΥΧΕΡΟ ΕΒΡΟΥ, ΤΗΛ. 25540 20080)
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ (ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ, ΔΡΑΜΑΣ, ΤΗΛ. 25240 22001)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, όσον αφορά την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, στοχεύει

- Στην εποικοδομητική συνεργασία όλων των φορέων που εμπλέκονται στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.
- Στη σύνδεση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με τα Προγράμματα για την προστασία της φύσης, ώστε να γίνεται περισσότερο πρακτική

Επίσης, υποστηρίζει συστηματικά το έργο των εκπαιδευτικών με

- την άμεση και καλύτερη επικοινωνία,
- την παροχή κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, που γράφεται από εκπαιδευτικούς,
- τη διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων,
- τη δημοσίευση καινοτόμων δραστηριοτήτων,
- τη χρήση όποιου μέσου προωθεί την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και προάγει το έργο της.

Τα ενυπόγραφα άρθρα αντιπροσωπεύουν τις απόψεις των συγγραφέων και όχι αναγκαστικά της Εταιρίας.

Το φωτογραφικό υλικό προέρχεται από το αρχείο της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης και των συνεργατών της, εκτός εάν σημειώνεται διαφορετικά.

Μοιραστείτε μαζί μας τις σκέψεις, ιδέες και προβληματισμούς σας.

Αν θέλετε να δείτε δημοσιευμένες τις δραστηριότητές σας, τις σκέψεις σας και τους προβληματισμούς σας, ιδού το βήμα που θα σας δεχτεί και θα αξιοποιήσει τη δημιουργική και πρωτότυπη δουλειά σας.

Περιμένουμε και επιθυμούμε τη συνεργασία με σας, τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, τους ειδικούς επιστήμονες, τους ευαισθητοποιημένους ανθρώπους.

Τηλεφωνήστε για πληροφορίες στο 210-3224 944, και στείλτε το κείμενο σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση: hspn@hol.gr

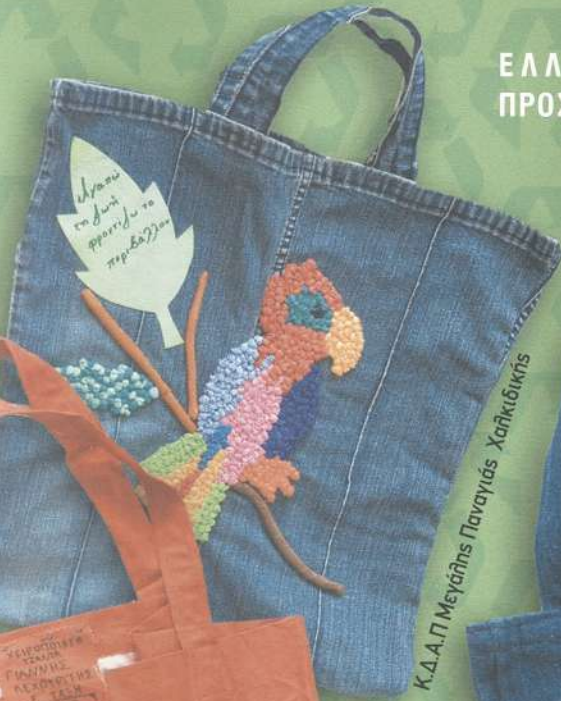

www.eepf.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Γιάννης Ιεχωούιτης

Κ.Δ.Α.Π Μεγάλης Παναγίας Χαλκίδικης

Νίκος Αθανασίου

Δημοτικό Σχολείο Αντιπάρου Κυκλάδων